

(ร่าง) รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
ชุดโครงการวิจัย

“ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”: การบูรณาการสหวิชาชีพชุมชนกับการประกอบสร้าง
รูปแบบสวัสดิการสังคมท้องถิ่นสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม กรณีศึกษา
เทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำจังหวัดพิษณุโลก

“No One Left Behind” : The Integration of Multi-disciplinary with
the Construction of Local Welfare Model for Vulnerable Groups :
The Case of PlakRaet Municipal district, Bang Rakam District,
Phitsanulok Province

สุเทพ คำเมฆ และคณะ

วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากจากงบประมาณแผ่นดิน
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

พ.ศ.2564

(ร่าง) รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
ชุดโครงการวิจัย

“ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”: การบูรณาการสหวิชาชีพชุมชนกับการประกอบสร้าง
รูปแบบสวัสดิการสังคมท้องถิ่นสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม กรณีศึกษา
เทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำจังหวัดพิษณุโลก

“No One Left Behind” : The Integration of Multi-disciplinary with
the Construction of Local Welfare Model for Vulnerable Groups :
The Case of PlakRaet Municipal district, Bang Rakam District,
Phitsanulok Province

สุเทพ คำเมฆ และคณะ

วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากจากงบประมาณแผ่นดิน
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

พ.ศ.2564

แบบสรุปผู้บริหาร
[Executive Summary]

1.รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัย/แผนงานวิจัย

1.1 ชื่อเรื่อง “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”: การบูรณาการสหวิชาชีพชุมชนกับการประกอบสร้างรูปแบบสวัสดิการสังคมท้องถิ่นสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม กรณีศึกษา เทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำจังหวัดพิษณุโลก

“No One Left Behind” : The Integration of Multi-disciplinary with the Construction of Local Welfare Model for Vulnerable Groups : The Case of PlakRaet Municipal district, Bang Rakam District, Phitsanulok Province

1.2 ชื่อคณะผู้วิจัย สุเทพ คำเมฆ, พัฒนภานุ ทูลธรรม, ปริญญา หวันเหลี่ยม, กฤติมา อินทะกุล

หน่วยงานที่สังกัด สาขาสังคมสงเคราะห์ วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

หมายเลขโทรศัพท์ 083-9584135

1.3 งบประมาณและระยะเวลาทำวิจัย

ได้รับงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 งบประมาณที่ได้รับ 600,000บาท

ระยะเวลาทำวิจัย ตั้งแต่ 1 ปี ตั้งแต่ พฤษภาคม 2563 ถึง พฤษภาคม 2564

2. สรุปโครงการวิจัย

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างทำให้เห็นภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะที่น่าสนใจและปัญหาของกลุ่มเปราะบางทางสังคมซึ่งในปัจจุบันที่กำลังประสบปัญหาการดำเนินชีวิต ซึ่งข้อมูลชี้ให้เห็นได้ชัดและเป็นข้อมูลที่สำคัญ เพราะใช้สะท้อนแนวโน้มของปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของกลุ่มเปราะบางทางสังคม เพราะถ้ามองจากจำนวนประชากรของกลุ่มเปราะบางทางสังคมที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต ดังนั้นข้อมูลสามารถใช้ในการวางแผนและเป็นแนวทางในการทำแผนชุมชนสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มเปราะบางทางสังคม ทั้งในเรื่องนโยบายและการดำเนินงานที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ ซึ่งข้อมูลจากการสำรวจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเชิงพื้นที่ พบว่า คุณลักษณะกลุ่มเปราะบางทางสังคม (กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มเด็ก และกลุ่มแรงงานนอกระบบ) ในปัจจุบันมีความแตกต่างจากในอดีตในหลายๆด้าน ซึ่งจากสรุปจากงานวิจัยพบว่า กลุ่มเปราะบางทางสังคมไทยปัจจุบันมีไม่มากนักที่ถูกทอดทิ้งจากครอบครัวหรือญาติพี่น้อง สถาบันครอบครัวยังคงเป็นสถาบันหลัก ในการเกื้อหนุนกลุ่มเปราะบางทางสังคม อย่างไร

ก็ตาม ไม่ควรชะล่าใจภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจและภาวะการเกิดโรคระบาดโควิด-19 ในปัจจุบัน อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถของครอบครัว ในการเกื้อหนุนกลุ่มเปราะบางทางสังคมได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะสุขภาพและสังคมของกลุ่มเปราะบางทางสังคม เป็นประเด็นหนึ่งที่น่าห่วงใย ทำอย่างไรจึงจะทำให้ประชากรที่มีสามารถดำเนินชีวิต และช่วยเหลือตนเองได้ทั้งทางสังคม และเศรษฐกิจ ในส่วนนี้ผู้นำท้องถิ่น บทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเทศบาลตำบล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล หรือหน่วยงานอื่นๆในชุมชน คงมีบทบาทอย่างสำคัญในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพของกลุ่มเปราะบางทางสังคม

ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางทางสังคม (กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มเด็ก และกลุ่มแรงงานนอกระบบ) โดยเน้นการบริการจัดการแบบบูรณาการอย่างมีส่วนร่วมของหน่วยงานในพื้นที่ โดยมีการประกอบสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมกับ “เครือข่ายสหวิชาชีพดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคมเชิงพื้นที่” ที่จากข้างต้น แกนนำกลุ่มเปราะบางทางสังคม ครอบครัว/เครือญาติ องค์กรชุมชน/กลุ่มวิสาหกิจภาคเอกชน ภาคประชาชน วัด/โรงเรียน เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการทำงานแบบทีมสหวิชาชีพ ภายใต้หลักการสำคัญในการทำงานแบบสหวิชาชีพนั้นมีพื้นฐานอยู่บนข้อเท็จจริง ปราศจากอารมณ์ ความคิดเห็น หรือความเชื่อส่วนบุคคลเข้ามาปะปน ซึ่งจะทำให้การคลี่คลายปัญหาของทีมสหวิชาชีพมีความเที่ยงตรง และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยมีการใช้ “ทุนทางสังคม” (Social Capital) เป็นฐาน ซึ่งจากการเก็บรวบรวมข้อมูลลักษณะทุนทางสังคมของกลุ่มสหวิชาชีพ ได้สรุปความหมายของทุนทางสังคมของกลุ่มไว้ว่า “เป็นกระบวนการบริหารจัดการในกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ โดยให้แกนนำกลุ่มสหวิชาชีพชุมชนในการขับเคลื่อนในการสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกันผ่านการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของการสร้างความเชื่อมั่นทางสังคม ความไว้วางใจกันทางสังคม และสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำงานผ่านกระบวนการดำเนินงานตั้งแต่การศึกษาหาข้อเท็จจริง (Fact-finding) การวิเคราะห์และวินิจฉัยปัญหา (Problem analysis and Diagnosis) การวางแผนการทำงานร่วมกัน (Collaboration planning) การดำเนินงาน (Operation) และการติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) เพื่อให้กลุ่มคนพิการสามารถมีศักยภาพในการใช้ชีวิตภายใต้ความเป็นมนุษย์และเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งหลักการทำงานของกลุ่มมี ดังนี้

- 1) การดำเนินงานของกลุ่มสหวิชาชีพชุมชนมีความเต็มใจในการทำงานร่วมกันภายในทีมเพื่อเข้าไปเฝ้าระวัง และช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางทางสังคม ทั้งในสุขภาพ สิ่งแวดล้อม อาชีพ และการบริการทาง

สังคมเพื่อประสานงานกับกลุ่มเปราะบางทางสังคม ผู้นำชุมชน ครอบครัว หน่วยงานในพื้นที่เพื่อค้นหาปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริงในการพัฒนาคุณภาพชีวิต

2) กลุ่มสหวิชาชีพชุมชนมีการกำหนดหน้าที่และวิธีการของแต่ละคนและหน่วยงานไว้อย่างชัดเจน ซึ่งในการทำงานแต่ละส่วนภายใต้หน่วยงานในระดับพื้นที่ทั้งกลุ่มสหวิชาชีพชุมชนในรูปแบบอาสาสมัคร (เป็นด้านหน้าในการทำงานลงพื้นที่ เยี่ยมบ้าน และพูดคุยพบปะกับการทำงานทั้งกลุ่มเปราะบางทางสังคม และผู้ดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคม เพื่อประสานงานค้นหาปัญหาและความต้องการของคนพิการในพื้นที่ เบื้องต้น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลปลักแรด (มีบทบาทในการฟื้นฟูและพัฒนาด้านสุขภาพอนามัยของคนพิการ) เทศบาลตำบลปลักแรด (มีบทบาทในการให้คำปรึกษาแนะนำและเฝ้าระวังเพื่อให้กลุ่มเปราะบางทางสังคม และการสร้างการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการที่พึงจะได้) และกองทุนสวัสดิการชุมชนปลักแรด (มีบทบาทในการช่วยเสริมจากหน่วยงานในการจัดสวัสดิการของตัวชุมชนโดยกลุ่มเป้าหมายกลุ่มเปราะบางทางสังคมก็สามารถได้รับสิทธิเทียบเท่ากับประชาชนทั่วไป) ดังนั้นภายใต้การดำเนินงานจะเห็นได้ว่ารับทราบเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ระบบ และกระบวนการทำงานร่วมกันภายใต้เครือข่ายสหวิชาชีพชุมชน

3) มีการทำงานเชิงรุกและเชิงรับของกลุ่มสหวิชาชีพชุมชนโดยอาศัยหลักวิชาชีพในการดำเนินการปฏิบัติหน้าที่ทุกกระบวนการดำเนินการตามบทบาทภารกิจของเครือข่ายการทำงานตามเป้าหมายที่ได้รับผิดชอบ) ซึ่งเครือข่ายสหวิชาชีพได้การส่งเสริมความรับผิดชอบของสังคมต่อกลุ่มเปราะบางทางสังคม กลุ่มสหวิชาชีพจะต้องมีการสร้างพันธมิตรต่อสังคมทั้งภาคประชาชน ภาครัฐ และกลุ่มเครือข่ายต่างๆ ในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติทั้งในระดับครอบครัวและชุมชนต่อคนพิการ และสร้างการเรียนรู้ในการทำงานเพื่อพัฒนากลุ่มเปราะบางทางสังคม โดยสหวิทยากรแบบองค์รวมทั้งกาย จิต และสังคม

4) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในส่วนกลุ่มภาคีเครือข่ายสหวิชาชีพ เพื่อพัฒนาทักษะและการดูแลช่วยเหลือและเฝ้าระวังกลุ่มเปราะบางทางสังคม ในการดำรงชีวิตด้วยการแสดงความคิดเห็นเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทักษะตามหลักวิชาชีพในส่วนที่ศึกษามาของแต่ละกลุ่มทำงานเพื่อเติมเต็มองค์ความรู้กันทั้งในเรื่องด้านการแพทย์/การคัดกรอง ด้านการคุ้มครองและการเฝ้าระวัง ด้านการศึกษา/การพัฒนาทักษะ ด้านการใช้ชีวิตในสังคม ด้านพิทักษ์สิทธิและสวัสดิการ และเทคโนโลยีต่างๆ เป็นต้น

ดังนั้นหน่วยงานในพื้นที่มีการดำเนินงานเพื่อกระตุ้นให้การมีส่วนร่วมเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายภายในและภายนอกชุมชน เสริมสร้างการพัฒนาองค์ความรู้และกิจกรรม รวมถึงถ่ายทอดและปลูกฝังองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนา “แผนชุมชนสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางทางสังคมเชิงพื้นที่” ได้แก่ การระบบดูแลและจัดสวัสดิการกลุ่มเปราะบางทางสังคม แผนกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของหน่วยงานในพื้นที่ แผนการบริหารงานทั่วไปการพัฒนาคุณภาพชีวิตของหน่วยงาน

ในพื้นที่ และแผนด้านแหล่งกองทุนและศูนย์พัฒนากลุ่มเปราะบางทางสังคม เพื่อให้กลุ่มเปราะบางทางสังคมในชุมชนมีสวัสดิการในชีวิตที่ดูแลชีวิตในการดำเนินชีวิต และพัฒนากิจกรรมเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ สัมพันธภาพ และสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย เพื่อให้กลุ่มเปราะบางทางสังคมพึ่งตนเองได้มากที่สุดทั้งในระดับครอบครัว กลุ่มเครือข่ายกลุ่มเปราะบางทางสังคม และชุมชน จากองค์ประกอบและปัจจัยต่างๆที่ได้จากการสรุปข้างต้น ประเด็นที่สำคัญที่เป็นข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางทางสังคมให้เป็นชุมชนพึ่งตนเอง ได้แก่ **“การใช้ประโยชน์ระบบข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มเปราะบางทางสังคมเชิงพื้นที่”** เป็นฐานข้อมูลสถานการณ์ของกลุ่มเปราะบางทางสังคมในการวางแผนและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตรงกับปัญหาและความต้องการของกลุ่มเปราะบางทางสังคม ซึ่งข้อมูลเป็นการชี้เป้าได้ตรงกับสถานะปัญหาในปัจจุบันเพราะกลุ่มเปราะบางทางสังคมแต่ละช่วงอายุและกลุ่มมีความต้องการต่างกัน ดังนั้นปัจจัยพื้นฐานที่ในแต่ละชุมชนมีอยู่เพื่อนำมาเป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบบูรณาการของหน่วยงานในพื้นที่ที่เชื่อมโยงในแต่ละบทบาทในการทำงานกับกลุ่มเปราะบางทางสังคม

การวิจัยแบบผสมผสานโดยเน้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังพบว่า ควรสร้างเครือข่ายชุมชนระดับตำบลขึ้น อันประกอบด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่จัดการฐานข้อมูลประชากรทั้งเศรษฐกิจ สังคม เชื่อมโยงข้อมูลด้านสุขภาพกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จัดทำงบประมาณ ดำเนินกิจกรรมเชิงรุก ส่งเสริมการรวมกลุ่ม จัดหาพื้นที่ทำกิจกรรม จัดหาอาสาสมัคร ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ส่วนชมรม/กลุ่มกลุ่มเปราะบางทางสังคมทำหน้าที่จัดหาสมาชิก ทำข้อมูลประวัติ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมกิจกรรม จัดโครงสร้างชมรมและโรงเรียน เขียนโครงการของงบประมาณ ครอบครัว ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มเปราะบางทางสังคม ให้กำลังใจ เคารพการตัดสินใจของกลุ่มเปราะบางทางสังคม ขณะที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทำหน้าที่จัดทำข้อมูลด้านสุขภาพ จัดทำงบประมาณในการทำกิจกรรมกับกลุ่มเปราะบางทางสังคมด้านสุขภาพ เป็นพี่เลี้ยงอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน วางแผนการทำงานร่วมกับกลุ่มเปราะบางทางสังคมตรวจสอบสุขภาพผู้นำชุมชน ทำหน้าที่ประสานกลุ่มเปราะบางทางสังคมเข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมอาสาสมัครและแกนนำประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง นอกจากนี้อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้านทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูลกลุ่มเปราะบางทางสังคมร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นตัวกลางในการประสานงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สถาบันศาสนาหรือวัด ทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศาสนาและจิตใจ และการให้สถานที่สถาบันการศึกษา ทำหน้าที่เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเปราะบางทางสังคมในชุมชน เป็นที่ปรึกษาการทำกิจกรรม ส่งเสริมเด็กและเยาวชนในพื้นที่จัดทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเปราะบาง

ทางสังคมในชุมชน โดยที่กล่าวไปดังกล่าวข้างต้นนี้จะต้องทำให้เกิดเป็นกระบวนการที่เรียกว่า “เครือข่าย สหวิชาชีพชุมชนในระดับตำบล” จนกระทั่งเป็นแนวปฏิบัติที่ดี

โดยสรุป พบว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ยกระดับความเข้าใจจากข้อค้นพบของการศึกษาที่ ประกอบด้วยเงื่อนไข ปัจจัย อุปสรรค และแนวทางในการบูรณาการการทำงานของสหวิชาชีพชุมชนเพื่อ ส่งเสริมศักยภาพกลุ่มเปราะบางทางสังคมที่จะประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้ อาจแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ด้วย เงื่อนไขลักษณะของบริบทพื้นที่ หน่วยงานหรือองค์กรเครือข่ายส่งเสริมสุขภาพ บทบาทหน้าที่ ลักษณะ ทางสุขภาพและสังคม สิ่งแวดล้อมของกลุ่มเปราะบางทางสังคม ความเป็นพื้นที่เมืองหรือชนบท มีทั้งที่ สอดคล้องและแตกต่างกันเป็นคุณูปการสู่การตั้งคำถามอภิปรายและพัฒนาโจทย์ในการวิจัยครั้งต่อไป

ซึ่งจากข้อมูลชุดโครงการนี้สะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาการดำเนินงานของสหวิชาชีพในระดับ ตำบลเป็นการบูรณาการนโยบายสวัสดิการสังคมสู่กำหนดนโยบายระดับตำบลผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม ของคนในชุมชน (ออกแบบโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเปราะบางทางสังคม เพื่อเป็นแนวทาง กลไก และรูปแบบการปฏิบัติงานในการดำเนินการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเปราะบางทางสังคม ได้แก่ กลุ่ม ผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มเด็ก และกลุ่มแรงงานนอกระบบ ระดับตำบล โดยมีหน่วยงานภาครัฐที่นำไปใช้ ประโยชน์ได้แก่ เทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก และสหวิชาชีพหรือผู้ปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเปราะบางเชิงพื้นที่ ซึ่งประเด็นเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับกลุ่ม เปราะบางทางสังคมมีประเด็นความท้าทายและข้อเสนอประเด็นในการดำเนินงานของกลุ่มสหวิชาชีพใน การทำงานกับกลุ่มเปราะบางทางสังคม ดังนี้

1) การสร้างและพัฒนาระบบการดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคมระยะยาวในเชิงสหวิชาชีพชุมชนให้ เป็นระบบ โดยการสร้างและพัฒนาระบบเพื่อจัดบริการทางสังคม การคุ้มครอง เพื่อรองรับความต้องการ การดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคมทุกกลุ่มระยะยาว โดยมุ่งเน้นที่จะสร้างและพัฒนาไกล่ต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั้ง ในระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติ ทั้งในเขตกึ่งเมืองกึ่งชนบทและในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะด้านบุคลากร และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ร่วมกันทำหน้าที่ดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคมทั้งบุคลากรวิชาชีพ และ อาสาสมัครด้วยการให้บริการแก่กลุ่มเปราะบางทางสังคมในชุมชน นอกจากนี้ยังมีการเร่งขยายการ ฝึกอบรมบุคลากรเพื่อพัฒนาความรู้ และพัฒนาทักษะเฉพาะด้านการดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคม เพื่อ นำมาพัฒนารูปแบบการการดูแลกลุ่มเปราะบางโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และอาสาสมัครใน ชุมชน

2) การเสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ประจำตำบล โรงเรียนกลุ่มเปราะบางทางสังคม กลุ่มชมรมต่างๆ บ้าน วัด และโรงเรียน ในการดำเนินงาน ด้านกลุ่มเปราะบางทางสังคม เพื่อให้กลุ่มเปราะบางทางสังคมได้รับการดูแลด้านคุณภาพชีวิตอย่าง

ครอบคลุมทุกด้าน จึงจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยการสนับสนุนทรัพยากร การสนับสนุนความรู้ การนิเทศงาน หรือ การฝึกอบรมเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์กลุ่มเปราะบางทางสังคม และองค์ความรู้ด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของกลุ่มเปราะบางทางสังคม ทั้งนี้ เพื่อให้บุคลากร และผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ด้านกลุ่มเปราะบางทางสังคมได้อย่างมืออาชีพ

3. การพัฒนาการบริการทางการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคม ซึ่งกลุ่มเปราะบางทางสังคมได้สะท้อนถึงความต้องการที่ควรจะไปในเรื่องของการสร้างบทบาทของกลุ่มเปราะบางทางสังคมในการดำเนินกิจกรรมโดยเฉพาะในเรื่องของกระบวนการมีส่วนร่วม การรวมกลุ่มเครือข่ายทางสังคม ความผูกพันของชุมชน และการรับรู้ต่างๆ เนื่องจากเมื่อมองถึงปัจจัยของการเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในด้านปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มเปราะบางทางสังคมที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งความต้องการในการร่วมกิจกรรมทางสังคมก็เพื่อให้เกิดการใช้พื้นที่ทางสังคมเป็นศูนย์กลาง (ศาลาประชาคมหมู่บ้าน/โรงเรียน/ชมรม/กลุ่มอาชีพ/เทศบาล/รพสต./วัด) ทำให้กลุ่มเปราะบางทางสังคมมีพื้นที่แสดงออกและเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันผ่านตัวตนของกลุ่มเปราะบางทางสังคมมากที่สุด กลุ่มเปราะบางทางสังคมจะรู้สึกภาคภูมิใจว่าตนเองมีความสำคัญมากต่อผู้อื่นและเห็นว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและมีความสุขกับบทบาทในกลุ่มสังคมนั้นๆ ดังนั้นการออกแบบกิจกรรมทางสังคมก็มีส่วนสำคัญในการทำให้กลุ่มเปราะบางทางสังคมเข้ามามีส่วนร่วมต้องมีการสำรวจความต้องการในการทำอยากกิจกรรมของกลุ่มเปราะบางทางสังคมเพื่อให้เกิดการออกแบบกิจกรรมที่ตรงความต้องการของกลุ่มเปราะบางทางสังคม การรวมกลุ่มทำให้เกิดกิจกรรมต่างๆ ที่จะช่วยให้ออกแบบกิจกรรมที่ตรงความต้องการของกลุ่มเปราะบางทางสังคมมีความสุข สนุกสนาน ทำให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมมากขึ้น

4. การบูรณาการการทำงานหน่วยงานในพื้นที่ในระดับชุมชนบนพื้นฐานของการใช้ทุนชุมชนเป็นฐาน ซึ่งได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางสังคม ทุนสถาบันและทุนวัฒนธรรม เพราะแต่ละชุมชนมีจุดเด่นของทุนชุมชนที่แตกต่างกันจึงต้องมีการผนึกกำลังดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคมให้กับบุตร ครอบครัว และญาติที่เป็นผู้ดูแลหลักของกลุ่มเปราะบางทางสังคม รวมทั้งอาสาสมัครดูแลเพื่อทำให้การดำเนินงานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับชุมชนมีประสิทธิภาพ

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากนักวิจัยโครงการที่ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งทำให้วิจัยฉบับนี้สมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาสังคมสงเคราะห์ วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่นที่ให้ความช่วยเหลือและกำลังใจที่เต็มเปี่ยมตลอด

ขอขอบพระคุณกลุ่มสหวิชาชีพชุมชนในพื้นที่เทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ที่เป็นพื้นที่ศึกษาและขอบคุณสมาชิกทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

และขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่สนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน ด้าน วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนทุนวิจัยในครั้งนี้

สุเทพ คำเมฆ และคณะ

30 พฤษภาคม 2564

หัวข้องานวิจัยเรื่อง	“ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”: การบูรณาการสหวิชาชีพชุมชนกับการประกอบสร้างรูปแบบสวัสดิการสังคมท้องถิ่นสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม กรณีศึกษาเทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำจังหวัดพิษณุโลก
ชื่อผู้วิจัย	สุเทพ คำเมฆ, พัฒนภานุ ทูลธรรม, ปริญญา หวันเหลี่ยม, กฤติมา อินทะกุล
คณะ/สังกัด	วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย	ประจำปีงบประมาณ 2563 จำนวนเงิน 600,000 บาท
ระยะเวลาทำการวิจัย	1 ปี ตั้งแต่ พฤษภาคม 2563 ถึง พฤษภาคม 2564
คำสำคัญ	การบูรณาการทางสังคม, กลุ่มเปราะบางทางสังคม, สหวิชาชีพชุมชน, สวัสดิการสังคม

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ประกอบทางสังคมระดับท้องถิ่นในการประกอบสร้างสหวิชาชีพ ประเด็นการคุ้มครองกลุ่มเปราะบางทางสังคมในระดับท้องถิ่นตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก และข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาชุมชนอื่นๆ ในสร้างเครือข่ายสหวิชาชีพในการดูแลและพัฒนาศักยภาพกลุ่มเปราะบางทางสังคม โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เน้นการวิจัยแบบมีส่วนร่วมกลุ่มเป้าหมายและหน่วยงานในชุมชน มีพื้นที่ศึกษาเทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก เป็นกรณีศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ สหวิชาชีพในชุมชน ผู้นำชุมชน และหัวหน้าหน่วยงานในพื้นที่ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาเพื่อจัดการความรู้และถอดบทเรียนของข้อมูลระดับพื้นที่

ผลการศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนาการบูรณาการสหวิชาชีพชุมชนกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางทางสังคมในเชิงพื้นที่ มีกระบวนการขับเคลื่อนการทำงานภายใต้ “เครือข่ายสหวิชาชีพชุมชนในระดับตำบล” โดยใช้ “ทุนทางสังคม” เป็นฐานแบบองค์รวม ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการทัศน์ใหม่ในการพัฒนาระบบดำเนินงานของสหวิชาชีพในระดับพื้นที่เพื่อพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมท้องถิ่นและช่วยเหลือทุกกลุ่มเปราะบางทางสังคม เพราะกลุ่มเปราะบางทางสังคมเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาทั้งในระดับบุคคล ระดับครอบครัว และระดับชุมชน เพื่อยกระดับภัยระดับและเสริมสร้างพลังทางสังคมในระดับพื้นที่ให้กลุ่มเปราะบางทางสังคมซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญและลบล้างคำว่ากลุ่มเปราะบางทางสังคมเป็นภาระของหน่วยงานต่อไป

Research Title	“No One Left Behind” : The Integration of Multi-disciplinary with the Construction of Local Welfare Model for Vulnerable Groups : The Case of PlakRaet Municipal district, Bang Rakam District, Phitsanulok Province
Author	Suthep Khammek, Pattanaphanu Tooltham, Parinya Wanlem, Krittima Intagoon
Faculty	College of Local Management and Development
Institute	Pibulsongkram Rajabhat University
Year	2563
Keywords	Social Integrations, Vulnerable Groups, Multi-Disciplinary, Social Welfare

ABSTRACT

The objectives of this study were to establish a multidisciplinary approach to protect socially vulnerable groups at the local level, Plakrad Sub-district, Bang Rakam District, Phitsanulok Province. and suggestions and guidelines for the development of other communities In creating a multidisciplinary network in the care and development of socially vulnerable groups. Using qualitative research method. The study area was a multi-disciplinary group of PlakRaet Sub-district, Bang Rakram District Phitsanulok Province As a case study. Data collection by Focus groups discussion, In-depth Interview and Non-participation observations. The sample used in the study included leaders and members of multi-disciplinary groups, communities, community leaders, and other relevant external agencies and using content analysis.

The results of the study showed that the development of a multidisciplinary community integration with the promotion and development of Quality of life in socially vulnerable groups There is a process that drives the work under "Community multidisciplinary network at the district level" using "social capital" as a holistic base This is a new paradigm for developing a multidisciplinary operating system at the local level to develop local social welfare systems and help all socially vulnerable groups. Because

of the socially vulnerable group is a human resource that must focus on development both at the Individual level, Family level, and Community level to leverage, enhance and empower socially vulnerable groups as an important resource and to refute the term socially vulnerable groups as a burden of the agency.

สารบัญ

บทที่	หน้า
แบบสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
บทคัดย่อภาษาไทย	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ซ

สารบัญ	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย	2
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	2
1.5 ประโยชน์ของการวิจัย	3
สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	4
1.1 สรุปอภิปรายและวิจารณ์ผล	4
1.2 ข้อเสนอแนะ	13
เอกสารอ้างอิง	16
ภาคผนวก	19
ประวัติผู้วิจัย	29
แบบสรุปโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์	33

๗
สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 กระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตบนฐานข้อมูลสารสนเทศ	5

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายขจัดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการ การสร้างกลไกเชื่อมโยงประชาชนในชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยมีกลุ่มผู้เปราะบางทางสังคมเป็นทรัพยากรที่ขาดโอกาสเข้าถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตทำให้เป็นภาระของครอบครัวและชุมชน กระบวนการพัฒนาศักยภาพคนพิการโดยชุมชน (Community Based Rehabilitation) จึงเป็นกลไกหนึ่งที่ทำให้กลุ่มผู้เปราะบางทางสังคมได้เข้าถึง บริการของภาครัฐได้อย่างเบ็ดเสร็จและครบวงจร กลุ่มเปราะบางทางสังคมที่สำคัญต้องให้ความสำคัญคือ กลุ่มกลุ่มเปราะบางทางสังคม กลุ่มคนพิการ กลุ่มเด็ก และกลุ่มแรงงานนอกระบบ ซึ่งการพัฒนากระบวนการ ดูแลและพัฒนาคุ้มครองเด็กและการพัฒนาศักยภาพคนพิการในชุมชน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและต้องการความร่วมมือจากหลายภาคส่วนเพื่อผลักดันให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนานโยบาย กลไก และการจัดการในพื้นที่ โดยการเสริมกลไก ประสานในระดับพื้นที่ (จังหวัด อำเภอหรือตำบล) และสร้างมาตรฐานทำงานดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคม ในชุมชนที่มุ่งเน้นให้เกิดแนวทางสำคัญในการดำเนินงานระบบดูแลกลุ่มผู้เปราะบางทางสังคมในประเทศไทย โดยใช้โรงพยาบาลตำบลส่งเสริมสุขภาพ แกนนำชุมชน ครอบครัว อาสาสมัครสาธารณสุข และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลักในการจัดการและให้บริการโดยมีหน่วยงานองค์กรในชุมชนให้การสนับสนุน เน้นระบบการดูแลสุขภาพและสังคมอย่างต่อเนื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคและการคัดกรอง ด้าน สุขภาพ การดูแลรักษาโรคและความเจ็บป่วย การฟื้นฟูสภาพ รวมถึงบริการทางสังคมให้แก่กลุ่มคน เหล่านี้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้เขามีคุณภาพชีวิตที่ดีสามารถดำเนินชีวิตให้เป็นอิสระเท่าที่จะ เป็นไปได้โดยอยู่บนพื้นฐานของการเคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

การศึกษาครั้งนี้ต้องการศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่สอดคล้องกับ การพัฒนาศตวรรษที่ 21 เข้ากับรูปแบบการปฏิบัติงานของเครือข่ายสหวิชาชีพในชุมชนเพื่อนำองค์ความรู้จาก ผลการวิจัยมาปรับใช้พัฒนาศักยภาพกลุ่มเปราะบางทางสังคมที่ (กลุ่มกลุ่มเปราะบางทางสังคม กลุ่มคน พิการ กลุ่มเด็ก และกลุ่มแรงงานนอกระบบ) ตามบริบทเชิงพื้นที่ศึกษา และจะช่วยส่งเสริมและสนับสนุน ให้เกิดการกระบวนดำเนินงานในรูปแบบทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมโดยมีชุมชนเป็นฐาน โดยการพัฒนาระบบ ดูแลและพัฒนาศักยภาพเพื่อทำให้เกิดการเสริมพลังแก่กลุ่มเปราะบางทางสังคมทั้งในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพมากขึ้น และเป็นข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาชุมชนอื่นๆในสร้างเครือข่ายสหวิชาชีพ ในการดูแลและพัฒนาศักยภาพกลุ่มเปราะบางทางสังคมในชุมชนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบทางสังคมระดับท้องถิ่นในการประกอบสร้างสหวิชาชีพประเด็นการคุ้มครองกลุ่มเปราะบางทางสังคมในระดับท้องถิ่นตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบูรณาการนโยบายสวัสดิการสังคมของสหวิชาชีพในท้องถิ่นตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
3. เพื่อบูรณาการทุนทางสังคมในการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมศักยภาพกลุ่มเปราะบางโดยสหวิชาชีพชุมชนของตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
4. ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาชุมชนอื่นๆในสร้างเครือข่ายสหวิชาชีพในการดูแลและพัฒนาศักยภาพกลุ่มเปราะบางทางสังคมในชุมชน

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

- ขอบเขตด้านเนื้อหา การบูรณาการสหวิชาชีพชุมชนกับการประกอบสร้างรูปแบบสวัสดิการสังคมท้องถิ่นสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคมเทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำจังหวัดพิษณุโลก
- ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่ เครือข่ายสหวิชาชีพ เทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำจังหวัดพิษณุโลก
- ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย เดือนตุลาคม พ.ศ.2562 – เดือนกันยายน พ.ศ.256

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้สูงอายุ (Elderly) หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 60 ปี บริบูรณ์ขึ้นไปในระดับตำบลพลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1.5 ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ชุดองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มเปราะบางทางสังคมในระดับท้องถิ่น 4 กลุ่มได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มเด็กและเยาวชน และกลุ่มแรงงานนอกระบบ
2. ได้แนวทางการบูรณาการนโยบายสวัสดิการสังคมสู่กำหนดนโยบายระดับตำบล (ออกแบบโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มเด็กและเยาวชน แรงงานนอกระบบ) เพื่อเป็นแนวทาง กลไก และรูปแบบการปฏิบัติงานในการดำเนินการพัฒนาศักยภาพคุณภาพชีวิต

เกิดการต่อและขยายผลนำผลวิจัยไปใช้ในระดับชุมชนในพื้นที่ศึกษาและชุมชนอื่นๆ ต่อไป
ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ด้านสังคม

- สุขภาพอนามัย

เกิดความรู้และความเข้าใจในการดูแลตนเอง ดูแลคนใกล้ชิดและคนในชุมชน
นำสู่การเป็นสังคมน่าอยู่ต่อไป

- คุณภาพชีวิต/ความเป็นอยู่

การวิจัยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มเปราะบางทางสังคมเพื่อสร้างสังคมน่า
อยู่จะช่วยสร้างความเข้าใจของสังคมที่มีต่อกลุ่มเปราะบางได้มากยิ่งขึ้น นำสู่
ความตระหนักการเตรียมความพร้อมในการดูแลทุกกลุ่มคน และช่วยลดความ
เหลื่อมล้ำในสังคมต่อไป

- การศึกษา/การเรียนรู้

นักวิจัย นักศึกษาและคณาจารย์ได้ลงพื้นที่ร่วมปฏิบัติงานวิจัยกับชุมชน
ประชาชนในพื้นที่ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อ
ก่อให้เกิดการพัฒนาที่ตรงตามบริบทของปัญหาและความต้องการของชุมชน
ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

การนำไปใช้ประโยชน์ในด้านสังคมและชุมชน ซึ่งหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) หน่วยงานในพื้นที่เทศบาลตำบลพลพลหลายชุมพล/รพ.สต. อบต. กลุ่มสหวิชาชีพชุมชน

-มีระบบฐานข้อมูลกลุ่มเปราะบางทางสังคมเพื่อใช้ในการตัดสินใจวางแผนและพัฒนาเชิงพื้นที่
แบบองค์รวมทุกด้านเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

-มีเครือข่ายสหวิชาชีพแลองค์กรสุขภาพเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานดูแลสุขภาพกลุ่มเปราะบางทาง
สังคมระยะยาว

2) องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบาง
ระกำ จังหวัดพิษณุโลก

-เครือข่ายสหวิชาชีพชุมชนที่ทำงานด้านกลุ่มเปราะบางทางสังคมระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัดทั้ง
รัฐและเอกชน

-นำเอาการถอดบทเรียนรู้ขององค์กรเครือข่ายส่งเสริมสุขภาพตำบลหลายชุมพลไปประยุกต์ใช้กับชุมชนตำบลตนเอง โดยเฉพาะชุมชนกิ่งเมือง กิ่งชนบท

3) มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามได้องค์ความรู้ด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลุ่มเปราะบางทางสังคมเพื่อใช้สนับสนุนการวางแผนและพัฒนาเชิงพื้นที่ในระดับพื้นที่ชุมชนอื่นๆต่อไป

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ชุดโครงการวิจัย “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”: การบูรณาการสหวิชาชีพชุมชนกับการประกอบสร้างรูปแบบสวัสดิการสังคมท้องถิ่นสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม กรณีศึกษา เทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำจังหวัดพิษณุโลก คณะผู้วิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผลการศึกษา ได้ดังนี้

5.1 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับชุดโครงการวิจัย “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”: การบูรณาการสหวิชาชีพชุมชนกับการประกอบสร้างรูปแบบสวัสดิการสังคมท้องถิ่นสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม กรณีศึกษา เทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำจังหวัดพิษณุโลก ดั้งนั้นยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนากลุ่มเปราะบางทางสังคม จะต้องมีการขับเคลื่อนโดยเฉพาะการนำข้อมูลเชิงพื้นที่ที่กำหนดทิศทางในการพัฒนาและช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางทางสังคม ทั้งในระดับประเทศไปสู่ระดับท้องถิ่นแบบองค์รวมซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการใหม่ในการพัฒนากลุ่มเปราะบางทางสังคม (กลุ่มกลุ่มเปราะบางทางสังคม กลุ่มคนพิการ กลุ่มเด็ก และกลุ่มแรงงานนอกระบบ) เพราะกลุ่มเปราะบางทางสังคมก็เหมือนกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยทั่วไป เพราะส่วนใหญ่การพัฒนาทั้งในระดับบุคคลระดับครอบครัวและระดับชุมชน เพื่อยกระดับความร่วมมือและเสริมสร้างพลังสังคมสูงอายุ โดยบูรณาการการดำเนินงานด้านกลุ่มเปราะบางทางสังคม ทั้งในระดับนโยบายของหน่วยงานภาครัฐตั้งแต่ระดับจังหวัด สู่การปฏิบัติงานของหน่วยงานท้องถิ่นในระดับพื้นที่ สร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนาชุมชน พัฒนาระบบติดตามประเมินผล เชื่อมโยงกลไกที่มีตั้งแต่ ระดับพื้นที่สู่ระดับนโยบาย เป้าหมายสุดท้าย คือ การมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดั้งนั้นกลไก มาตรการขับเคลื่อนแผนพัฒนา เรื่องกลุ่มเปราะบางทางสังคม เชิงพื้นที่ มีการเชื่อมโยงข้อมูลกลุ่มเปราะบางทางสังคมระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลกลุ่มเปราะบางทางสังคม ในภาพรวม ตั้งแต่สภาพปัญหา ความต้องการ และการบริการที่ผู้กลุ่มเปราะบางทางสังคม ได้รับจากหน่วยงานภาครัฐ ดังรูปแบบการดำเนินงานแบบบูรณาการเกี่ยวกับพัฒนากลุ่มเปราะบางทางสังคมเชิงพื้นที่ ดังนี้

ภาพที่ 1 กระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มเปราะบางทางสังคม

ตั้งนั้นจากแนวคิดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับพื้นที่ โดยเน้นการบริการทางสังคม การเสริมสร้างสุขภาพ การป้องกันโรค และการฟื้นฟูศักยภาพที่จำเป็นต่อสุขภาพ และการดำรงชีวิตทุกกลุ่มประชากรวัยกลุ่มเปราะบางทางสังคมทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นในกลุ่มติดสังคม ติดบ้าน และติดเตียง รวมถึงช่วงก่อนวัยจะเข้าสู่กลุ่มเปราะบางทางสังคม (วัยแรงงานตอนปลาย) เพื่อให้สามารถเข้าถึงบริการทางด้านสังคมและสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง โดยเน้นการบริการจัดการอย่างมีส่วนร่วมของบุคคลในพื้นที่ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมกับเครือข่ายสหวิชาชีพดูแลกลุ่มกลุ่มเปราะบางทางสังคมเชิงพื้นที่จากข้างต้น แกนนำกลุ่มกลุ่มเปราะบางทางสังคม ครอบครัว/เครือญาติ องค์กรชุมชน/กลุ่มวิสาหกิจภาคเอกชน ภาคประชาชน วัด/โรงเรียน เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้การดำเนินงานและบริหารจัดการระบบการบริการทางสังคมและสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพกับระบบสถานบริการ หรือหน่วยงานสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่นๆ หรือสนับสนุนและส่งเสริมให้กลุ่มหรือองค์กรประชาชนดำเนินกิจกรรมคุณภาพชีวิตต้องให้ครบทั้ง 5 ด้าน ทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของทุกกลุ่มประชากรของกลุ่มเปราะบางทางสังคม สามารถเข้าถึงบริการของภาครัฐได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ดังนั้นการกำหนดแผนพัฒนาให้มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ การจัดสวัสดิการและการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิของกลุ่มเปราะบางทางสังคม รวมทั้งการพัฒนารูปแบบงานด้านสวัสดิการสังคมให้ครอบคลุมและตอบสนองต่อสภาพการณ์ทางสังคม กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก พันธกรณี และข้อตกลงระหว่างประเทศ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของกลุ่มเปราะบางทางสังคม โดยมีเป้าประสงค์หลัก การสร้างแผนชุมชน มาตรการ กลไก นวัตกรรมเพื่อการส่งเสริมสวัสดิภาพและคุ้มครองพิทักษ์สิทธิของกลุ่มเปราะบางทางสังคมและรองรับการเข้าสู่

สังคมกลุ่มเปราะบางทางสังคมของหน่วยงานในระดับพื้นที่บนฐานข้อมูล และทุกภาคส่วนมีการดำเนินการรองรับการเข้าสู่สังคมกลุ่มเปราะบางทางสังคมอย่างมีคุณภาพผ่านกระบวนการดำเนินงานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตตั้งแต่ การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) จนถึงการแก้ไขและปรับปรุง (Act) หน่วยงานในพื้นที่ควรมีบทบาทในการดำเนินงาน เพื่อกระตุ้นให้การมีส่วนร่วมเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายภายในและภายนอกชุมชน เสริมสร้างการพัฒนาองค์ความรู้และกิจกรรม รวมถึงถ่ายทอดและปลูกฝังองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนา “แผนชุมชนสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางทางสังคมเชิงพื้นที่” ได้แก่ การระบบดูแลและจัดสวัสดิการกลุ่มเปราะบางทางสังคม แผนกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของหน่วยงานในพื้นที่ แผนการบริหารงานทั่วไปการพัฒนาคุณภาพชีวิตของหน่วยงานในพื้นที่ และแผนด้านแหล่งกองทุน และศูนย์พัฒนากลุ่มเปราะบางทางสังคม เพื่อให้กลุ่มเปราะบางทางสังคมในชุมชนมีสวัสดิการในชีวิตที่ดูแลชีวิตในชีวิตประจำวัน และพัฒนากิจกรรมเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ สัมพันธภาพ และสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย เพื่อให้กลุ่มเปราะบางทางสังคมพึ่งตนเองได้มากที่สุดทั้งในระดับครอบครัว กลุ่มเครือข่ายกลุ่มเปราะบางทางสังคม และชุมชน จากองค์ประกอบและปัจจัยต่างๆที่ได้จากการสรุปข้างต้น ประเด็นที่สำคัญที่เป็นข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางทางสังคมให้เป็นชุมชนพึ่งตนเอง ได้ตามข้อท้าทายและข้อเสนอแนะในการพัฒนากลุ่มเปราะบางทางสังคม ได้ดังนี้

1) การทำงานด้านกลุ่มผู้สูงอายุของสหวิชาชีพในพื้นที่

“การบูรณาการเพื่อสร้างคุณค่าในตนเองสำหรับผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ผ่านรูปแบบอาสาสมัครดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก” เป็นการวิจัยที่ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยอาศัยเทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่ม โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาการเกิดเครือข่ายจิตอาสาขับเคลื่อนการสร้างสังคมสูงวัยในศตวรรษที่ 21 2) เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเห็นคุณค่าในตนเองผ่านรูปแบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาว 3) เพื่อเสนอแนวทางและบทบาทเครือข่ายจิตอาสาเพื่อการพัฒนากระบวนการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาวในชุมชนอื่นๆต่อไป ทำให้งานวิจัยชิ้นนี้มีข้อค้นพบที่สำคัญในการ กล่าวคือ การก่อร่างสร้างตัวของเครือข่ายอาสาสมัครดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลปลักแรดนั้น เกิดขึ้นมาพร้อมกับการจัดตั้งกลุ่มชมรมผู้สูงอายุในหมู่บ้าน ภายใต้ฐานคิดการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนผ่านประชากร 3 วัย ได้แก่ กลุ่มเยาวชนนักเรียน กลุ่มอสม. วัยทำงาน และกลุ่มผู้สูงอายุจากชมรมผู้สูงอายุประจำโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ภายใต้พันธกิจปฏิบัติการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนปลักแรด มีปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้องข้องในการดำเนินงานด้านสหวิชาชีพคือ สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่เป็นหนึ่งกลไกสำคัญในการริเริ่มระบบเครือข่ายสุขภาพ โดยในปีพ.ศ. 2560 มีการเข้ามาสร้างการมีส่วน

ร่วมของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จ.พิษณุโลก ได้ส่งเสริมให้มีหลักสูตร “สหวิชาชีพ” ในเทศบาลตำบลปลักแรด จากเดิมที่องค์กรด้านสุขภาพในพื้นที่ดำเนินงานตามนโยบายของตนเอง โดยการผลักดันบัณฑิตระบบสุขภาพรุ่นใหม่ให้เป็น “หมอของประชาชน” ด้วยการลงพื้นที่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง ผ่านการใช้การเรียนการสอนแบบ “เรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง” (Transformative Learning) โดยส่งเสริมให้บัณฑิตสามารถทำงานเป็นทีมกับเครือข่ายด้านสุขภาพประจำพ.สต.ปลักแรดผ่านการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและเครือข่ายดูแลสุขภาพชุมชน โดยจัดกิจกรรมที่หนุนเสริมให้ผู้สูงอายุเห็นคุณค่าในตนเองผ่านกิจกรรมร่วมกันในชุมชน อันเป็นผลสืบเนื่องจากมูลนิธิพัฒนาการศึกษาบุคลากรสุขภาพแห่งชาติ (ศสช.) ได้ประกาศพันธกิจเดินหน้ารสร้างบุคลากรระบบสุขภาพให้ตอบโจทย์สังคมทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

2) การทำงานด้านเด็กของสหวิชาชีพกับกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่

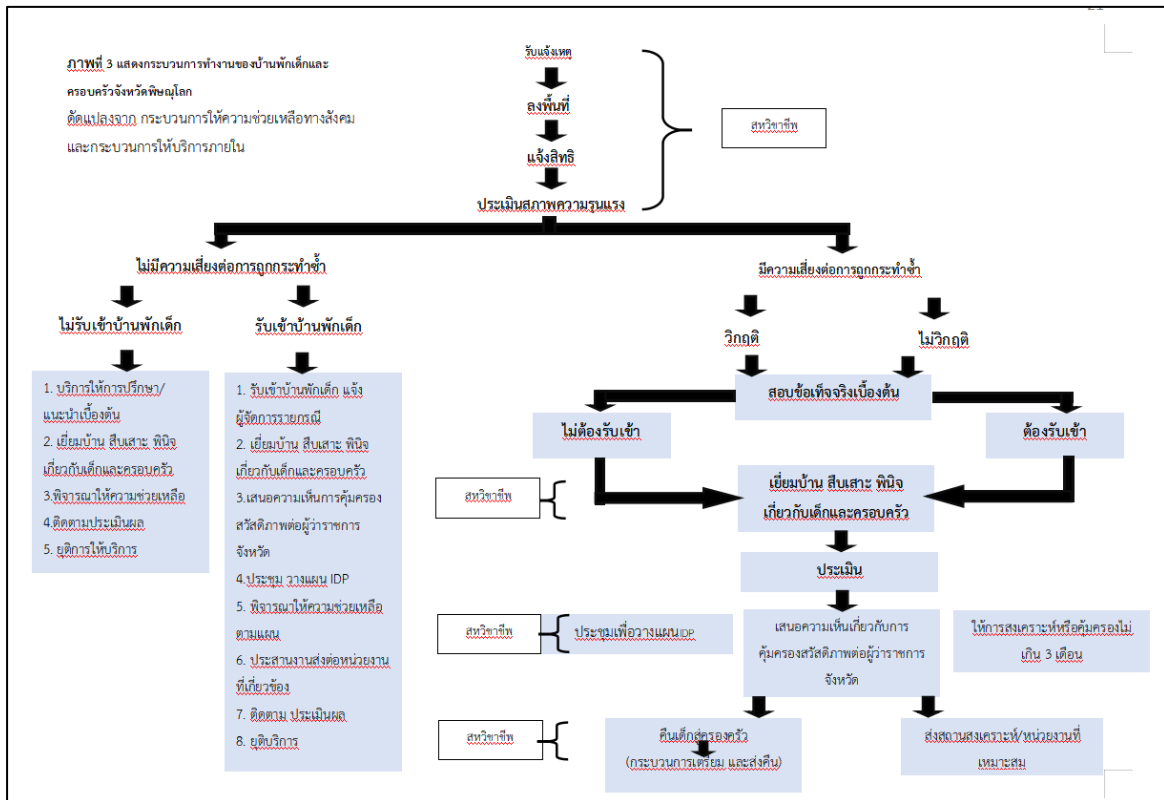
แนวทางการพัฒนาระบบคุ้มครองเด็ก จากข้อมูลทั้งหมดนักวิจัยมองว่าแม่บ้านพักเด็กและครอบครัวร่วมกับยูนิเซฟได้มีความพยายามพัฒนาเครือข่ายคุ้มครองเด็กขึ้นมาโดยอาศัยความร่วมมือกับอปท. ส่งผลให้อปท.เองเข้ามามีบทบาทในการคุ้มครองเด็กร่วมกับบริการของบ้านพักเด็กและครอบครัวมากขึ้น โดยอปท.เป็นกลไกลำดับต้นๆของระบบการคุ้มครองเด็กของจังหวัดพิษณุโลก มากไปกว่านั้นอปท.ยังมีบทบาทในการคัดกรองและตัดสินใจว่าจะส่งต่อเคสมายังบ้านพักเด็กหรือไม่ ในกรณีที่ไม่ใช่เคสที่ยุ่ยากซับซ้อน อปท.ก็จะดำเนินการจัดการและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการลดภาระของบ้านพักเด็กและครอบครัวได้ในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีการทำงานร่วมกับอปท.ก็ยังมีอุปสรรคในบางประเด็นซึ่งกล่าวมาแล้วข้างต้นได้แก่ประเด็นเรื่องการรักษาความลับและความยั่งยืนของวิธีการทำงานคุ้มครองเด็กของอปท.เอง

สำหรับประเด็นเรื่องการรักษาความลับซึ่งถือว่าเป็นเรื่องละเอียดอ่อนอย่างมากในการทำงานของนักวิชาชีพไม่ว่าจะเป็นแพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ การรักษาความลับเป็นเรื่องสำคัญและจะละเมิดไม่ได้ถ้าไม่มีเหตุอันสมควรเช่นผู้ใช้บริการมีแนวโน้มจะเป็นอันตรายต่อตนเองหรือผู้อื่น และด้วยลักษณะงานของอปท. ซึ่งอาจไม่ได้เป็นลักษณะเชิงคลินิก เหมือนกับวิชาชีพอื่นๆข้างต้น ส่งผลให้อาจจะยังไม่เห็นความสำคัญของการปกปิดอัตลักษณ์และการละเว้นการเผยแพร่ข้อมูลของเด็กและครอบครัว ซึ่งการจะแก้ไขปัญหาเรื่องแนวทางการปฏิบัติในการเผยแพร่ข้อมูลของผู้ใช้บริการนี้อาจต้องเป็นการร่วมมือกันระดับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นและกรมกิจการเด็กและเยาวชน

ส่วนเรื่องของความยั่งยืนของการคุ้มครองเด็กในพื้นที่นั้น นักวิจัยมองว่าในส่วนของระบบบริการของบ้านพักเด็กและครอบครัวนั้นสามารถดำเนินต่อไปได้เนื่องเป็นภารกิจหลักที่ชัดเจน มีทรัพยากรเพียงพอ แต่ในทางกลับกัน อปท.กลับประสบปัญหาทรัพยากรที่จะช่วยในการดำเนินการด้านเด็ก เพราะ

จากการรวบรวมข้อมูล พูดคุยกับเจ้าหน้าที่อปท. นักวิจัยคิดว่าคนของอปท.เองก็เข้าใจว่าการทำงานกับเด็กนั้นต้องใช้ทรัพยากรค่อนข้างเยอะ หลายกรณีที่มีการแก้ไขปัญหา การเข้าแทรกแซงครอบครัวจำเป็นต้องเกิดขึ้นในระบบการบริหารที่ยืดหยุ่นมากกว่าระบบราชการ (ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้องค์กรด้านสวัสดิการเด็กและครอบครัวภาคเอกชนก้าวหน้ามากกว่าภาครัฐ) ดังนั้นนักวิจัยเห็นว่าอปท. รวมทั้งบ้านพักเด็กและครอบครัวอาจต้องใช้เครือข่ายประเภทองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรให้มากขึ้น หรือส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาทำงานด้านคุ้มครองเด็กร่วมกันภาครัฐ

อาสาสมัครโครงการวิจัยแต่ละวิชาชีพให้รายละเอียดของการทำงานด้านคุ้มครองเด็กในพื้นที่ที่แตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามนักวิจัยเห็นว่า กลไกหลักของการคุ้มครองเด็กจะอยู่ที่บ้านพักเด็กและครอบครัว ส่วนการทำงานของวิชาชีพอื่น ๆ นั้นเป็นการบูรณาการการทำงานเข้าด้วยกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยแผนภาพดังต่อไปนี้

ภาพที่....กระบวนการทำงานด้านการคุ้มครองเด็กเชิงพื้นที่

ซึ่งจริงๆแล้วกระบวนการทำงานด้านการคุ้มครองเด็กมีหลากหลายกระบวนการ หลากหลายผู้แสดง บางผู้แสดงก็ปรากฏตัวในกระบวนการทำงานของบ้านพักเด็กและครอบครัวซึ่งถือได้ว่าเป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก บางตัวแสดงก็มีกระบวนการทำงาน รูปแบบในการทำงานที่ไม่ได้ถูกบูรณาการเข้าด้วยกันอย่างเป็นแบบแผน อย่างไรก็ตาม นักวิจัยขออธิบายกระบวนการทำงานหลัก ซึ่งโดยปกติจะเป็นไปตามแผนภาพที่ 3 ซึ่งอธิบายให้เห็นกระบวนการโดยรวม หลักจากนั้นนักวิจัยจึงอธิบายให้เห็นว่าวิชาชีพอื่นๆเข้ามามีบทบาทในกระบวนการดังกล่าวอย่างไร ซึ่งจากการสัมภาษณ์ทั้งนักพัฒนาสังคม อสม. พยาบาล และนักจิตวิทยาแต่ละท่านก็จะให้รายละเอียดที่น่าสนใจเกี่ยวกับกระบวนการทำงานคุ้มครองเด็กในพื้นที่

3) การทำงานด้านคนพิการของสหวิชาชีพในพื้นที่

การสังเคราะห์ข้อมูลการวิจัย พบว่า จากการดำเนินงานของกลุ่มสหวิชาชีพชุมชนในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาศักยภาพคนพิการ ซึ่งจากข้อค้นพบ การทำงานของกลุ่มสหวิชาชีพชุมชนมีลักษณะ **“Multidisciplinary”** ซึ่งประกอบด้วย แกนนำคนพิการ ผู้นำชุมชน (ผู้นำฝ่ายบริหาร/ผู้นำฝ่ายปกครอง) ครอบครัว แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล นักสาธารณสุข นักสังคมสงเคราะห์/นักพัฒนาสังคม) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และอาสาสมัครผู้ดูแลคนพิการ โดยมีกระบวนการทำงานการบูรณาการหน่วยงานในระดับเชิงพื้นที่ซึ่งประกอบด้วยหลายภาคส่วนในการขับเคลื่อนการทำงานภายใต้แนวคิด **“การเกื้อหนุนทางสังคมต่อคนพิการ” (Social Support for Disabilities)** เพราะการทำงานแบบสหวิชาชีพที่มีหลายฝ่ายร่วมกันจึงมีความสำคัญมาก เพราะเราต่างมีความถนัดต่างกัน เมื่อมารวมกันทำงานเป็นทีมจึงสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างรวดเร็ว โดยเราจะสื่อสารกันเป็นชั้นๆ แต่ถ้าในบางกรณีที่มีปัญหาใหญ่จริงๆและอาการไม่ดีขึ้น ทุกคนจะมาประชุมและหาทางออกร่วมกัน และหากมีกรณีฉุกเฉินก็จะมี การลงพื้นที่ทันที อย่างไรก็ตามการดูแลคนพิการนั้น เราจะไม่เข้าไปที่ละหลายๆคน เพราะจะมีการต่อต้านจากคนพิการ ซึ่งเจ้าหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ที่รับเป็นเจ้าภาพในการดูแลคนพิการ จะเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้ป่วยและญาติมากที่สุดซึ่งทำให้การทำงานกับคนพิการและผู้ดูแลคนพิการในครอบครัวใช้พื้นฐานการไว้วางใจระหว่างคนทำงานกับครอบครัว ความสนิทกัน จนทำให้เกิดเกิดยอมรับการทำงานในการลงพื้นที่ดูแลและติดตามสุขภาพของผู้พิการได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงทำให้เกิดกระบวนการทำงานของเครือข่าย "สหวิชาชีพ" ภายใต้การสร้าง **“ทีมสหวิชาชีพสุขภาพ”** ตั้งแต่ท้องถิ่นถึงระดับจังหวัด เพื่อบริการสาธารณสุขต่อประชาชนในทุกด้านเกี่ยวกับคนพิการทางด้าน จิตเวช การเจ็บป่วยทั่วไป ผู้ป่วยเรื้อรัง ฯลฯ การให้บริการสุขภาพแก่คนพิการของเครือข่ายสหวิชาชีพชุมชน ซึ่ง ให้บริการโดยทีมที่มีความพร้อมตลอด 24 ชั่วโมง โดยมีพื้นที่รับผิดชอบในการให้บริการด้านสุขภาพระดับปฐมภูมิแก่

ประชาชนในแต่ละชุมชนจะมีพื้นที่การดูแลเบื้องต้นของกลุ่มอาสาสมัครประจำหมู่บ้านเป็นผู้ดูแลในแต่ละโซนของพื้นที่เพื่อประสานงานเมื่อเกิดปัญหากับคนพิการในกระบวนการดูแลสุขภาพต่อเนื่องทั้งที่โรงพยาบาลและที่บ้าน ซึ่งการทำงานแบบสหวิชาชีพที่มีหลายฝ่ายร่วมกันจึงมีความสำคัญมาก เพราะทีมสหวิชาชีพต่างมีความถนัดต่างกัน เมื่อมารวมกันทำงานเป็นทีมจึงสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างรวดเร็ว โดยเราจะสื่อสารกันเป็นชั้นๆ แต่ถ้าในบางกรณีที่มีปัญหาใหญ่จริงๆและอาการไม่ดีขึ้น ทุกคนจะมาประชุมและหาทางออกร่วมกัน ซึ่งประกอบไปด้วย

1.ผู้นำชุมชน/อาสาสมัครดูแลคนพิการ ทำหน้าที่ในทำหน้าที่การประสานงานให้กับของคนพิการกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อแจ้งข่าวสารและกิจกรรมให้เกิดการรับรู้อย่างทั่วถึง

2.เจ้าหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ทำหน้าที่ในทำหน้าที่การประสานงานและดูแลทางด้านสังคมและสุขภาพให้กับของคนพิการกับหน่วยงานในพื้นที่ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนในคอยสนับสนุนการทำกิจกรรม ลงพื้นที่เยี่ยมบ้านที่ควบคู่กับนักวิชาชีพในหน่วยงาน

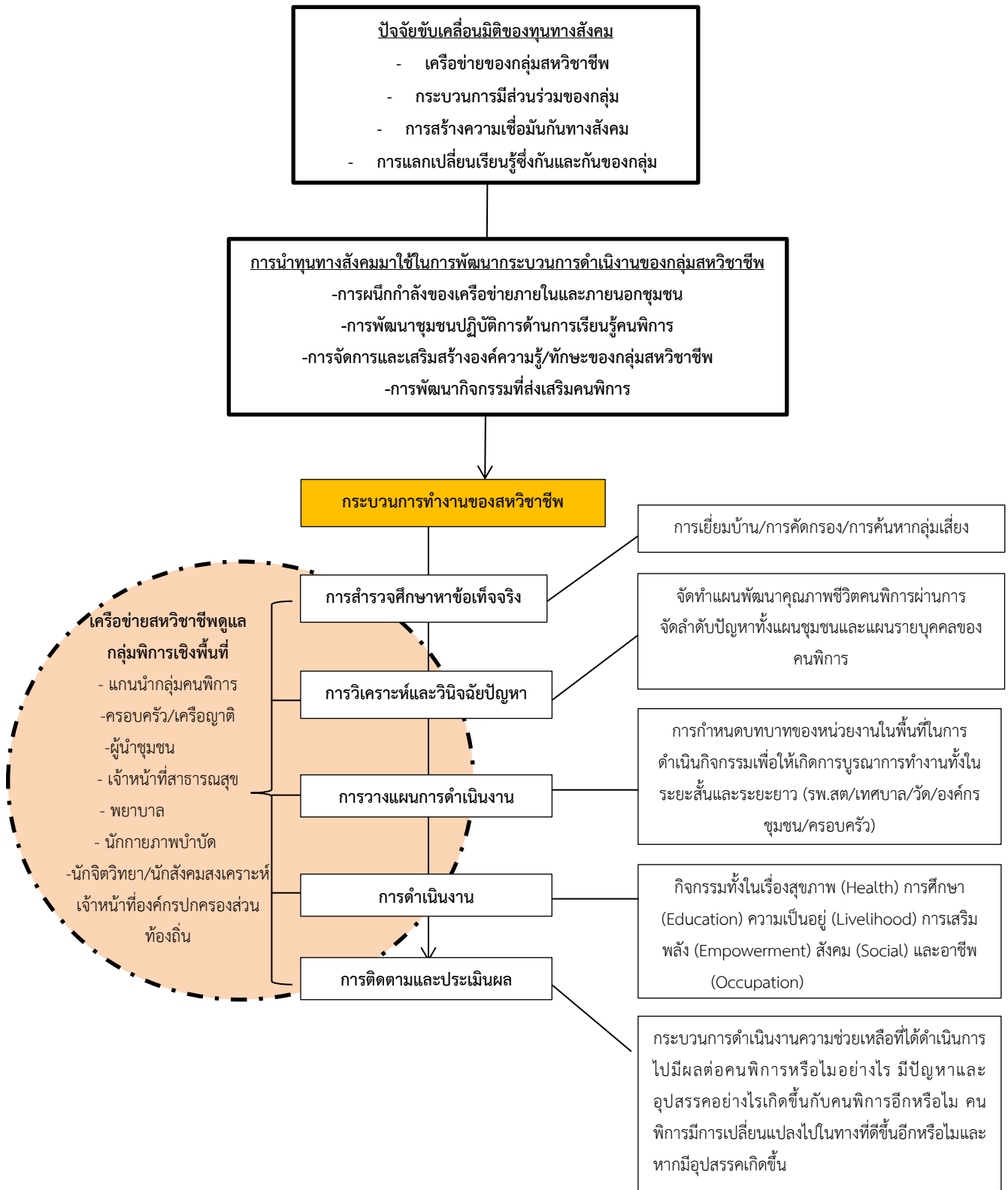
3.เจ้าหน้าที่สาธารณสุข หลังจากได้รับเรื่องแล้วจะลงพื้นที่มาที่บ้านผู้ป่วยทันที เพื่อประเมินแนวทางการรักษาว่าสามารถรักษาได้ที่เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล หรือไม่ หรือต้องไปที่โรงพยาบาล

4.พยาบาล จะเป็นพี่เลี้ยงให้กับกลุ่มสหวิชาชีพ โดยหลังจากได้รับเรื่องจากในพื้นที่ จะแจ้งเรื่องแก่แพทย์ เพื่อเตรียมตัวในการรักษาคนพิการมีหน้าที่ในการดูแลและจ่ายยาต่างๆ ให้คนพิการ ซึ่งการปฏิบัติงานโดยส่วนใหญ่จะทำเป็นรายเดือนเพื่อไม่ต้องให้คนพิการเสียเวลามารับยาที่โรงพยาบาล

5.นักกายภาพบำบัด ทำหน้าที่ไปตรวจเยี่ยมและรักษาประชาชนที่มีปัญหาเรื่องการเคลื่อนไหวทั้งคนพิการ และให้การอบรมเจ้าหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการดูแลคนพิการในชุมชน

6.นักจิตวิทยา/นักสังคมสงเคราะห์ ซึ่งได้เข้ามาดูแลคนพิการทางด้านจิตใจและให้คำแนะนำกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล และเจ้าหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ว่าจะต้องเข้าหาคนพิการอย่างไร

8.เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่ในการประสานอำนวยความสะดวกในเรื่องสิทธิต่างๆ และในกรณีที่คนพิการมีอาการหนักต้องรักษาอย่างทันด่วนที่ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นนำรถไปพาส่งโรงพยาบาล และคอยอำนวยความสะดวกในการบริการทางสังคม ได้แก่ การจ่ายเบี้ยยังชีพ แจกสิ่งของให้กับคนพิการ เป็นต้น

ภาพที่ 4.2 กระบวนการดำเนินงานของกลุ่มสหวิชาชีพชุมชนกับคนพิการ

การให้บริการสุขภาพแก่คนพิการของเครือข่ายสหวิชาชีพชุมชน ซึ่งให้บริการโดยทีมสหวิชาชีพชุมชน ที่เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในแต่ละกระบวนการดำเนินงานที่มีความพร้อมตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อให้ระบบบริการสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องในแต่ละหน่วยงานการทำงานผ่านแนวทางการบูรณาการของบทบาทสหวิชาชีพชุมชน ซึ่งทำให้เห็นปัญหาและสาเหตุจึงได้ร่วมกันกำหนดแนวทางปฏิบัติการดูแลสุขภาพคนพิการขึ้น โดยนำกระบวนการดูแลสุขภาพและสังคมอย่างต่อเนื่องทั้งที่โรงพยาบาลและที่บ้าน ทำให้สรุปได้ขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาหาข้อเท็จจริง (Fact-Finding) เป็นการสำรวจและค้นหาผ่านกระบวนการเยี่ยมบ้านและคัดกรอง เกี่ยวกับข้อมูลจำนวน ประเภทคนพิการ แหล่งที่อยู่อาศัย และผู้ดูแลคนพิการ ซึ่งในขั้นตอนนี้ใช้ในเรื่องของเครือข่ายทางสังคมของสหวิชาชีพในพื้นที่ค้นหาเชิงรุกเพื่อให้ทราบข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจของปัญหา ความต้องการ และการตรวจสอบสิทธิ ของคนพิการในพื้นที่เบื้องต้น ซึ่งจากตรงนี้เป็นจะมีการเตรียมให้สหวิชาชีพ คนพิการและครอบครัว โดยการสร้างสัมพันธภาพกันเพื่อให้เกิดการทำงานในการอธิบายขั้นตอนการให้บริการ และทำความเข้าใจกับความคาดหวังของคนพิการและญาติ ซึ่งเกิดจากการสัมภาษณ์ทั้งตัวผู้ใช้บริการและญาติ และได้มีการเยี่ยมบ้านเพื่อดูสภาพเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบ้าน รวมถึงประสานงานกับหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้บริการเพื่อให้ง่ายต่อการประเมินสภาพปัญหา เช่น มีผู้ใช้บริการคนพิการถูกทอดทิ้งและถูกสามีทำร้ายร่างกายมาขอความช่วยเหลือ จากการสัมภาษณ์ พบว่าผู้ป่วยอายุมากแล้วจึงทำให้การพูดนั้น ลำดับเหตุการณ์ไม่ค่อยถูก สหวิชาชีพได้เข้าไปจะสรุปปัญหาทางสังคมตามบัญชีปัญหาสังคมสงเคราะห์คือ คนพิการมีปัญหาถูกรุ้กระทำรุนแรงและถูกทอดทิ้ง เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์และวินิจฉัยปัญหา (Problem analysis and diagnosis) เป็นขั้นตอนของกลุ่มสหวิชาชีพชุมชนหลังจากได้ศึกษาข้อมูลแล้ว กลุ่มสหวิชาชีพจะนำข้อมูลนั้นมาประเมินหรือวินิจฉัยปัญหาในด้านกาย จิต และสังคม (Psycho Social Assessment) โดยเป็นการการคัดกรองการวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหาในการจัดลำดับปัญหาและความต้องการของคนพิการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตรงกับความต้องการในแต่ละประเภทของคนพิการประเมินปัญหาและทรัพยากร ได้แก่ ร่างกาย จิตใจ และสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความสามารถของบุคคล ครอบครัว กลุ่ม และชุมชน ในการแก้ปัญหาให้กับของคนพิการ

ขั้นตอนที่ 3 การวางแผนการทำงานร่วมกัน (Collaboration Planning) เป็นขั้นตอนของของกลุ่มสหวิชาชีพชุมชนที่เข้ามาในเรื่องของการประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมและการบริการให้กับคนพิการโดยแต่ละหน่วยงานก็มีบทบาทที่รับผิดชอบที่แตกต่างกันบนพื้นฐานความชำนาญการและภารกิจของหน่วยงาน โดยแต่ละหน่วยจะมีการวางแผน

บทบาทของตนเองให้ เหมาะสมกับการแก้ปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์ทางด้านสุขภาพ (โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล) ด้านบริการทางสังคม หรือผู้สนับสนุน (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) เป็นผู้ ประสานงานหรือเป็นปากเป็นเสียงให้กับคนพิการ (กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/แกนนำคน พิการ/) และการให้การรับรู้ข่าวสารกับคนพิการ (แกนนำชุมชน) โดยที่กลุ่มสหวิชาชีพจะวางแผนให้การ ช่วยเหลือโดยให้คนพิการได้ทำการได้รับการบริการทางสังคมและสุขภาพในสภาวะของความต้องการของ คนพิการ

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินงาน (Operation) ในแต่ละหน่วยงานของกลุ่มสหวิชาชีพชุมชนจะมีการ ดำเนินงานกิจกรรม หรือโครงการตามบทบาทที่ได้รับผิดชอบโดยภายใต้การดำเนินงานภายใต้ความเชื่อมั่น กันทางสังคมของกลุ่มสหวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพคนพิการอย่างบูรณาการ ภายใต้กลุ่มสหวิชาชีพชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลปลักแรด เทศบาลตำบลปลักแรด และกองทุนสวัสดิการชุมชน ปลักแรด ทั้งในเรื่องสุขภาพ (Health) การศึกษา (Education) ความเป็นอยู่ (Livelihood) การเสริมพลัง (Empowerment) สังคม (Social) และอาชีพ (Occupation)

และขั้นตอนที่ 5 การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) เป็นขั้น กลุ่มสหวิชาชีพในเรื่องของเยี่ยมบ้านติดตามปัญหา ให้กำลังใจ ความก้าวหน้าในการฟื้นฟู การฝึกทักษะ การแนะนำผู้ดูแลในครอบครัว การจัดทำรายงานบันทึกการเยี่ยมบ้านให้คำปรึกษาของกลุ่มสหวิชาชีพ ชุมชน ได้แก่ แกนนำคนพิการ ผู้นำชุมชน (ผู้นำฝ่ายบริหาร/ผู้นำฝ่ายปกครอง) ครอบครัว แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล นักสาธารณสุข นักสังคมสงเคราะห์/นักพัฒนาสังคม) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน และอาสาสมัครผู้ดูแลคนพิการ และเพื่อที่จะดูการให้กระบวนการดำเนินงานความช่วยเหลือที่ได้ ดำเนินการไปมีผลต่อคนพิการหรือไม่อย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรเกิดขึ้นกับคนพิการอีกหรือไม่ คนพิการมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือไม่และหากมีอุปสรรคเกิดขึ้น กลุ่มสหวิชาชีพต้องร่วมมือ กับคนพิการจัดการแก้ไขปัญหานั้นเสีย เพื่อให้รับบริการสามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อไป

โดยมีกระบวนการทำงานแบบสหวิชาชีพ ภายใต้หลักการสำคัญในการทำงานแบบสหวิชาชีพนั้น มีพื้นฐานอยู่บนข้อเท็จจริง ปราศจากอารมณ์ ความคิดเห็น หรือความเชื่อส่วนบุคคลเข้ามาปะปน ซึ่งจะ ทำให้การคลี่คลายปัญหาของทีมสหวิชาชีพมีความเที่ยงตรง และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องโดยมีการใช้ “ทุนทางสังคม” (Social Capital) เป็นฐาน ซึ่งจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ลักษณะทุนทางสังคมของกลุ่มสหวิชาชีพ ได้สรุปความหมายของทุนทางสังคมของกลุ่มไว้ว่า “เป็น กระบวนการบริหารจัดการในกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ โดยให้แกนนำกลุ่มสหวิชาชีพชุมชนในการขับเคลื่อนใน การสร้าง “เครือข่ายทางสังคม” การทำงานร่วมกันผ่านการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มมี “กระบวนการ ส่วนร่วมทางสังคม” บนพื้นฐานของ “การสร้างเชื่อมั่นทางสังคม” และสร้างกระบวนการ “การ”

แลกเปลี่ยนเรียนรู้” ในทำงานผ่านกระบวนการดำเนินงานตั้งแต่การศึกษาหาข้อเท็จจริง (Fact-finding) การวิเคราะห์และวินิจฉัยปัญหา (Problem analysis and Diagnosis) การวางแผนการทำงานร่วมกัน (Collaboration planning) การดำเนินงาน (Operation) และการติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) เพื่อให้กลุ่มคนพิการสามารถมีศักยภาพในการใช้ชีวิตภายใต้ความเป็นมนุษย์และเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

การพัฒนาแนวทางการพัฒนาดำเนินงานของกลุ่มสหวิชาชีพในการพัฒนาคนพิการกลุ่มคนพิการซึ่งเป็นกลุ่มประชากรสำคัญที่ควรเฝ้าระวังเป็นอย่างมาก อันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นทั้งในแง่ของจำนวนและสัดส่วนในแต่ละพื้นที่ แต่ขณะที่ระบบการปฏิบัติงานในเครือข่ายด้านการทำงานก็ยังคงขาดศักยภาพในการดูแลดูแลคนพิการทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และชุมชนในแต่ละพื้นที่ต่างๆทั้งในเขตพื้นที่ชนบท และเขตเมือง จึงจำเป็นต้องเร่งดำเนินการศึกษามาตรฐานการกำหนดกลไกและระบบการจัดการเพื่อเพิ่มศักยภาพและคุณภาพชีวิตคนพิการเพื่อให้ใช้ชีวิตประจำวันและสามารถช่วยเหลือตนเองให้ได้มากที่สุด กอปรกับในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐต่างๆทั้งในพื้นที่ชุมชนและภายนอกชุมชนที่ทำงานเกี่ยวกับคนพิการถึงแม้จะมีนโยบายที่ช่วยสนับสนุนในพื้นที่แต่ยังขาดการ บูรณาการให้การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและเข้าถึงกลุ่มประชากรคนพิการได้อย่างทั่วถึง ซึ่งส่วนขาดที่สำคัญในระบบการดูแลสำหรับคนพิการซึ่งอยู่ในรูปแบบการทำงาน “สหวิชาชีพชุมชน” ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และภาคส่วนต่างๆ ในระบบดูแล ช่วยเหลือ และประสานส่งต่อสำหรับคนพิการยังมีน้อย และขาดแบบแผนการดูแลระยะยาวในทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของคนพิการ เนื่องจากในหน่วยงานภาครัฐยังมุ่งเน้นทำงานแยกส่วนกันในแบบต่างคนต่างทำกันอยู่ไม่มีการบูรณาการงานกัน ดังนั้นจึงต้องมีการนโยบายการพัฒนาการดำเนินงานของสหวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพคนพิการเชิงพื้นที่โดยใช้ทุนทางสังคมเป็นฐาน โดยเป็นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทุกฝ่ายทั้งในระดับท้องถิ่นเพื่อสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานของสหวิชาชีพชุมชนที่มีทักษะและความรู้ในการช่วยเหลือและทำงานกับคนพิการทั้งในเรื่องการคุ้มครองสิทธิของคนพิการ การทำงานเชิงรุกและเชิงรับของเครือข่ายทางสังคมเชิงพื้นที่ การพัฒนาทักษะและการดูแลช่วยเหลือคนพิการ และการสร้างบทบาทของเครือข่ายด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของสหวิชาชีพชุมชนเพื่อปฏิบัติงานการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความเข้มแข็งของกลุ่มสหวิชาชีพได้อย่างต่อเนื่องในพื้นที่บริบทต่างๆ

4) การดำเนินงานกับกลุ่มแรงงานนอกระบบของสหวิชาชีพในพื้นที่

ดังนั้นจากแนวคิดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับคนพิการ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับพื้นที่ โดยเน้นการบริการทางสังคม การเสริมสร้างสุขภาพ การป้องกันโรค และการฟื้นฟูศักยภาพที่จำเป็นต่อสุขภาพ และการดำรงชีวิตทุกกลุ่มประชากรคนพิการในทุกประเภท เพื่อให้สามารถเข้าถึงบริการทางด้านสังคมและสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง โดยเน้นการบริการจัดการอย่างมีส่วนร่วมของบุคคลในพื้นที่ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และ องค์กรบริหารส่วนตำบล) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ร่วมกับเครือข่ายสหวิชาชีพดูแลกลุ่มคนพิการเชิงพื้นที่จากข้างต้น แกนนำกลุ่มคนพิการ ครอบครัว/เครือข่าย องค์กรชุมชน/ภาคเอกชน ภาคประชาชน วัด/โรงเรียน เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้การดำเนินงานและบริหารจัดการระบบการบริการทางสังคมและสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพกับระบบสถานบริการหรือหน่วยงานสาธารณสุข หรือหน่วยงานอื่นๆ หรือสนับสนุนและส่งเสริมให้กลุ่มหรือองค์กรประชาชนดำเนินกิจกรรมคุณภาพชีวิตต้องให้ครบทั้ง 5 ด้าน ทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของทุกกลุ่มคนพิการ สามารถเข้าถึงบริการของภาครัฐได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดกระบวนการพัฒนารูปแบบการดูแลคนพิการโดยชุมชน ซึ่งปัจจัยแห่งความสำเร็จของกระบวนการพัฒนารูปแบบการดูแลคนพิการโดยชุมชน คือ การใช้กลยุทธ์การสร้างการมีส่วนร่วมของ **เครือข่ายสหวิชาชีพชุมชน** แล้วมีการสร้างระบบดูแลคนพิการในชุมชน ผ่านกระบวนการส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มหรือชมรมคนพิการในพื้นที่ที่มีกิจกรรมสำหรับคนพิการ ในด้านสุขภาพ จิตใจ สัมพันธภาพ และสิ่งแวดล้อม โดยใช้ทุนทางสังคมเป็นฐานผ่านกระบวนการดำเนินงานตั้งแต่การศึกษาหาข้อเท็จจริง (Fact-finding) การวิเคราะห์และวินิจฉัยปัญหา (Problem analysis and Diagnosis) การวางแผนการทำงานร่วมกัน (Collaboration planning) การดำเนินงาน (Operation) และการติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation) เพื่อทำให้กลุ่มคนพิการสามารถมีศักยภาพในการใช้ชีวิตภายใต้ความเป็นมนุษย์และเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งระบบการดูแลของชุมชนสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม มักเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดการดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคม มี 3 ลักษณะคือ กรณีทั่วไป กรณีฉุกเฉิน และกรณีเกิดภัยพิบัติทำให้มีการจัดการของชุมชนโดยสนับสนุนอาสาสมัครชุมชนใน 7 ลักษณะ คือ สร้างการเรียนรู้ สร้างกลไกการผลักดันในทุกระดับ สร้างการมีส่วนร่วม สร้างคนทำงาน ระดมทุนและทรัพยากร สร้าง

ข้อตกลงพื้นที่ และมีความสามารถในการจัดการความร่วมมือระหว่างองค์กร นำไปสู่ผลลัพธ์ต่อการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางทางสังคมโดยมีอาสาสมัครชุมชน เป็นปัจจัยเงื่อนไขสำคัญในการดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคมเหล่านี้

ซึ่งต้องมีการบูรณาการทุกหน่วยงานในพื้นที่ช่วยกันทำหน้าที่จัดการฐานข้อมูลประชากรของกลุ่มเปราะบางทางสังคม ทั้งเศรษฐกิจ สังคม เชื่อมโยงข้อมูลด้านสุขภาพกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จัดทำงบประมาณ ดำเนินกิจกรรมเชิงรุก ส่งเสริมการรวมกลุ่ม จัดหาพื้นที่ทำกิจกรรม จัดหาอาสาสมัคร ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ส่วนชมรม/กลุ่มกลุ่มเปราะบางทางสังคมทำหน้าที่จัดหาสมาชิก ทำข้อมูลประวัติ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมกิจกรรม จัดโครงสร้างชมรมและโรงเรียน เขียนโครงการของงบประมาณ ครอบครัวยุติ ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มเปราะบางทางสังคม ให้กำลังใจ เคารพการตัดสินใจของกลุ่มเปราะบางทางสังคม ขณะที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทำหน้าที่จัดทำข้อมูลด้านสุขภาพ จัดทำงบประมาณในการทำกิจกรรมกับกลุ่มเปราะบางทางสังคมด้านสุขภาพ เป็นพี่เลี้ยงอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน วางแผนการทำงานร่วมกับกลุ่มเปราะบางทางสังคมตรวจสอบสุขภาพผู้นำชุมชน ทำหน้าที่ประสานกลุ่มเปราะบางทางสังคมเข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมอาสาสมัครและแกนนำประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง นอกจากนี้อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้านทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูลกลุ่มเปราะบางทางสังคมร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นตัวกลางในการประสานงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สถาบันศาสนาหรือวัด ทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศาสนาและจิตใจ และการให้สถานที่สถาบันการศึกษา ทำหน้าที่เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มเปราะบางทางสังคมในชุมชน เป็นที่ปรึกษาการทำกิจกรรม ส่งเสริมนักศึกษาในพื้นที่วิจัยและจัดทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเปราะบางทางสังคมในชุมชน โดยที่กล่าวไปดังกล่าวข้างต้นนี้เป็นกระบวนการที่องค์กรเครือข่ายส่งเสริมสุขภาพตำบลหลายชุมพลได้ดำเนินการแล้วจนกระทั่งเป็นแนวปฏิบัติที่ดี แต่ยังมีได้สรุปเป็นกระบวนการที่ชัดเจน

โดยสรุป พบว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ยกระดับความเข้าใจจากข้อค้นพบของการศึกษาที่ประกอบด้วยเงื่อนไข ปัจจัย อุปสรรค และแนวทางในการบูรณาการกิจกรรมส่งเสริมศักยภาพกลุ่มเปราะบางทางสังคมที่จะประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้ อาจแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ด้วยเงื่อนไขลักษณะของบริบทพื้นที่ หน่วยงานหรือองค์กรเครือข่ายส่งเสริมสุขภาพ บทบาทหน้าที่ ลักษณะทางสุขภาพและสังคม สิ่งแวดล้อมของกลุ่มเปราะบางทางสังคม ความเป็นพื้นที่เมืองหรือชนบท มีทั้งที่สอดคล้องและแตกต่างกันเป็นคุณูปการสู่การตั้งคำถามอภิปรายและพัฒนาโจทย์ในการวิจัยครั้งต่อไป

ซึ่งจากข้อมูลชุดโครงการนี้สะท้อนให้เห็นว่าประเด็นเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับกลุ่มเปราะบางทางสังคมมีประเด็นความท้าทายและข้อเสนอประเด็นในการดำเนินงานของกลุ่มสหวิชาชีพใน

การทำงานกับกลุ่มเปราะบางทางสังคม ดังนี้

1) การสร้างและพัฒนาระบบการดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคมระยะยาวในเชิงวิชาชีพ ชุมชนให้เป็นระบบ โดยการสร้างและพัฒนาระบบเพื่อจัดบริการทางสังคมรองรับความต้องการการดูแล กลุ่มเปราะบางทางสังคมทุกกลุ่มระยะยาว โดยมุ่งเน้นที่จะสร้างและพัฒนากลไกต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั้งในระดับ นโยบาย ระดับปฏิบัติ ทั้งในเขตกึ่งเมืองกึ่งชนบทและในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะด้านบุคลากร และ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ร่วมกันทำหน้าที่ดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคมทั้งบุคลากรวิชาชีพ และ อาสาสมัครด้วยการให้บริการแก่กลุ่มเปราะบางทางสังคมในชุมชน นอกจากนี้ยังมีการเร่งขยายการ ฝึกอบรมบุคลากรเพื่อพัฒนาความรู้ และพัฒนาทักษะเฉพาะด้านการดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคม เพื่อนำมาพัฒนารูปแบบการการดูแลกลุ่มเปราะบางโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และอาสาสมัครใน ชุมชน

2) การเสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ประจำตำบล โรงเรียนกลุ่มเปราะบางทางสังคม กลุ่มชมรมต่างๆ บ้าน วัด และโรงเรียน ในการดำเนินงาน ด้านกลุ่มเปราะบางทางสังคม เพื่อให้กลุ่มเปราะบางทางสังคมได้รับการดูแลด้านคุณภาพชีวิตอย่าง ครอบคลุมทุกด้าน จึงจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดย การสนับสนุนทรัพยากร การสนับสนุนความรู้ การนิเทศงาน หรือ การฝึกอบรมเพื่อให้มีความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์กลุ่มเปราะบางทางสังคม และองค์ความรู้ด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม เปราะบางทางสังคม ทั้งนี้ เพื่อให้บุคลากร และผู้ปฏิบัติงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถ พัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ด้านกลุ่มเปราะบางทางสังคมได้อย่างมืออาชีพ

3. การพัฒนาการบริการทางด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางสังคม ซึ่งกลุ่มเปราะบางทางสังคมได้ สะท้อนถึงความต้องการที่ควรจะไปในเรื่องของการสร้างบทบาทของกลุ่มเปราะบางทางสังคมในการ ดำเนินกิจกรรมโดยเฉพาะในเรื่องของการรวมกลุ่ม เครือข่ายทางสังคม ความผูกพันของชุมชน และการ รับรู้ต่างๆ เนื่องจากเมื่อมองถึงปัจจัยของการเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในด้านปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่ม เปราะบางทางสังคมที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งความต้องการในการร่วมกิจกรรมทางสังคมก็เพื่อให้เกิดการใช้ พื้นที่ทางสังคมเป็นศูนย์กลาง (ศาลาประชาคมหมู่บ้าน/โรงเรียน/ชมรม/กลุ่มอาชีพ/เทศบาล/รพสต./วัด) ทำให้กลุ่มเปราะบางทางสังคมมีพื้นที่แสดงออกและเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันผ่านตัวตนของ กลุ่มเปราะบางทางสังคมมากที่สุด กลุ่มเปราะบางทางสังคมจะรู้สึกภาคภูมิใจว่าตนเองมีความสำคัญมาก ต่อผู้อื่นและเห็นว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและมีความสุขกับบทบาทในกลุ่มสังคมนั้นๆ ดังนั้นการออกแบบ กิจกรรมทางสังคมก็มีส่วนสำคัญในการทำให้กลุ่มเปราะบางทางสังคมเข้ามามีส่วนร่วมต้องมีการสำรวจ ความต้องการในการทำอยากกิจกรรมของกลุ่มเปราะบางทางสังคมเพื่อให้เกิดการออกแบบกิจกรรมที่ตรง

ความต้องการของกลุ่มเปราะบางทางสังคม การรวมกลุ่มทำให้เกิดกิจกรรมต่างๆ ที่จะช่วยให้กลุ่มเปราะบางทางสังคมมีความสุข สนุกสนาน ทำให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมมากขึ้น

4. การบูรณาการการทำงานหน่วยงานในพื้นที่ในระดับชุมชนบนพื้นฐานของการใช้ทุนชุมชนเป็นฐาน ซึ่งได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทาง ทุนสถาบัน (องค์กรในชุมชนและนอกชุมชนในการทำงานร่วมกัน) และ ทุนวัฒนธรรม เพราะแต่ละชุมชนมีจุดเด่นของทุนชุมชนที่ต่างกันไปจึงต้องมีการผนึกกำลังดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคมให้กับบุตร ครอบครัว และญาติที่เป็นผู้ดูแลหลักของกลุ่มเปราะบางทางสังคม รวมทั้งอาสาสมัครดูแลเพื่อทำให้การดำเนินงานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับชุมชนมีประสิทธิภาพ

5.2 ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”: การบูรณาการสหวิชาชีพชุมชนกับการประกอบสร้างรูปแบบสวัสดิการสังคมท้องถิ่นสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม กรณีศึกษา เทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระจังกาจังหวัดพิษณุโลก มีข้อเสนอแนะที่แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการในพื้นที่ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะทางวิชาการเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการในพื้นที่

7. หน่วยงานในพื้นที่ควรผลักดันการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยสถาบัน เป็นฐาน การให้บริการของโรงพยาบาล โรงเรียนการศึกษาพิเศษทั่วไป ศูนย์ฝึกอาชีพให้กับกลุ่มเปราะบางทางสังคม ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service) รวมถึงการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ต่างๆ แก่คนพิการของสหวิชาชีพชุมชนในระดับท้องถิ่น

1. หน่วยงานในพื้นที่ในระดับชุมชน จะต้องให้ความสำคัญกับทุนชุมชน ซึ่งได้แก่ ทุนมนุษย์ (ทักษะ/ความรู้) ทุนทางสังคม (การมีส่วนร่วม/ความเชื่อมั่นทางสังคม/เครือข่ายทั้งภายในและภายนอก) ทุนสถาบัน (องค์กรในชุมชนและนอกชุมชนในการทำงานร่วมกัน) และทุนวัฒนธรรม(ความสัมพันธ์/การอยู่อาศัย/การพึ่งพาและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน) เพราะแต่ละชุมชนมีจุดเด่นของทุนชุมชนที่ต่างกันไปจึงต้องมีการผนึกกำลังดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคมให้กับบุตรและญาติที่เป็นผู้ดูแลหลักของกลุ่มเปราะบางทางสังคม รวมทั้งอาสาสมัครดูแลเพื่อทำให้การดำเนินงานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับชุมชนมีประสิทธิภาพ

2. หน่วยงานในระดับชุมชนหน่วยงาน ควรสนับสนุนส่งเสริมให้มีการพัฒนาอาชีพ หรือฝึกอบรม อาชีพเสริมให้คนในชุมชน เพื่อให้เกิดการสร้างรายได้และทุนหมุนเวียนภายในชุมชน กลุ่มเปราะบางทาง สังคม

3. ควรให้ความรู้แก่คนในชุมชนเกี่ยวกับโรคในวัยกลุ่มเปราะบางทางสังคม เช่น ความดันโลหิต สูง ข้อเสื่อม และเบาหวาน เนื่องจากเป็นโรคที่พบในกลุ่มเปราะบางทางสังคมกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ มากที่สุด เสริมสร้างทักษะการดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคมตำบลพลายชุมพลกับประชาชนในชุมชนทั้งติด เติง ติดบ้าน และติดสังคม มีชุดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มเปราะบางทางสังคมตำบลที่ สามารถครอบคลุม (Coverage) ที่กลุ่มเปราะบางทางสังคมที่ติดเตียงและติดบ้านสามารถเข้าถึงได้ (Accessibility) ด้วยการออกแบบทั้งการเดินทาง สถานที่ และรูปแบบของกิจกรรมที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

3. หน่วยงานในระดับชุมชนต้องมีการสร้างศูนย์การเรียนรู้หรือเวทีชุมชนเพื่อเป็นพื้นที่ในการเข้า มามีส่วนร่วม พบปะ พูดคุย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

4. หน่วยงานในระดับชุมชนต้องมีการสร้างเครือข่ายทั้งภายในชุมชนและภายนอกชุมชนเพื่อสร้าง เครือข่ายเรียนรู้ในการพัฒนาระบบดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคม การพัฒนาสหวิชาชีพชุมชน องค์ความรู้ กิจกรรม และการบริหารการดำเนินงานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคมทุกกลุ่ม อายุ และแสวงหาเครือข่ายภาคีองค์กรส่งเสริมสุขภาพเพิ่มขึ้นเพื่อเพื่อความหลากหลายของชุดกิจกรรม และธำรงรักษาเครือข่ายภาคีที่มีอยู่แล้วให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

5. หน่วยงานในระดับชุมชนควรต้องมีการสร้างคนรุ่นใหม่ขึ้นมาทดแทนในอนาคต เพื่อเข้ามาสาน ต่อการดำเนินงานโดยเฉพาะเรื่องของทีมสหวิชาชีพชุมชนในการจัดให้ชุมชนมีระบบการดูแลกลุ่มเปราะบาง ทางสังคม โดยใช้รูปแบบการจัดการดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคม (Care Management) และแกนนำ อาสาสมัครมาฝึกอบรมให้เป็น Care Giver

6. หน่วยงานในระดับชุมชนควรส่งเสริมให้กลุ่มเปราะบางทางสังคมเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรม ภาย อาทิ การศึกษา นันทนาการ และกิจกรรมทางสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ ในชุมชนมากยิ่งขึ้นเพราะ จะทำให้กลุ่มเปราะบางทางสังคมรู้สึกว่าคุณค่าไม่โดดเดี่ยวและช่วยให้สภาพจิตใจของกลุ่ม เปราะบางทางสังคมดีขึ้นด้วย โดยเสริมทักษะหรือเพิ่มทักษะใหม่ให้กับแรงงานสูงอายุภายใต้แนวคิดการ เรียนรู้ตลอดชีวิต

7. หน่วยงานในระดับชุมชนควรกลุ่มกองทุนที่มีความหลากหลาย อาทิ กองทุนปันน้ำใจกลุ่ม เปราะบางทางสังคม กองทุนกลุ่มเปราะบางทางสังคม กองทุนช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น โดยให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมนโยบายการบูรณาการรวมพัฒนากองทุนให้มีความชัดเจนและครอบคลุม กลุ่มเป้าหมาย

8.หน่วยงานในระดับชุมชนควรมีมาตรฐานการสวัสดิการสังคมสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม ให้ครอบคลุมทุกด้าน ไม่ว่าจะด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และการบริการทางสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับและการมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ

9.ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล และหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนทั้งในเรื่องงบประมาณองค์ความรู้ กิจกรรม กฎหมายรองรับกองทุนสวัสดิการชุมชน เพื่อให้มีระบบดูแลแบบองค์รวมสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม และมีสำรวจและประเมินผลสะท้อนจากกลุ่มเปราะบางทางสังคมตำบลหลายชุมพลที่มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงในการกำหนดชุดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเปราะบางทางสังคม จนกระทั่งกลุ่มเปราะบางทางสังคมสามารถประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

5.2.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.บูรณาการการดำเนินงานระหว่างกระทรวงทั้งกระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงสาธารณสุข เพื่อเสริมสร้างศักยภาพกลุ่มเปราะบางทางสังคมในทุกมิติภายใต้สิทธิพื้นฐานที่ควรจะได้รับ

2.จัดตั้งหน่วยงานระดับท้องถิ่นด้านสวัสดิการสังคมที่ใหญ่ขึ้นรองรับกับสังคมกลุ่มเปราะบางทางสังคม เนื่องจากจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการดูแลและพัฒนาศักยภาพกลุ่มเปราะบางทางสังคมในชุมชน โดยการพัฒนากลุ่มองค์กรชุมชน เพื่อร่วมจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครชุมชนอื่นๆ ที่นอกเหนือจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน อาสาสมัครพัฒนาสังคมช่วยเหลือคนพิการ เพื่อเข้ามาเป็นเป็นกลไกหลักในการดูแลคนพิการ เช่น อาสาสมัครคนพิการ อาสาสมัครพระสงฆ์ อาสาสมัครผู้สูงอายุ และอาสาสมัครเด็กและเยาวชน

3.น่านโยบายด้านการดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคมระยะยาว (Long-term Care) และการดูแลแบบประคับประคอง (Palliative Care) มาประยุกต์ใช้ในตำบลโดยการบูรณาการของหน่วยงานทั้งเทศบาลตำบล และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในทุกระดับพื้นที่

5.2.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรมีการศึกษาพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลุ่มเปราะบางทางสังคมเพื่อให้เกิดเปรียบเทียบการพัฒนาคุณภาพชีวิตแต่ละช่วงกลุ่มอายุ และชุมชนเมือง ชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท และชุมชนชนบท เพื่อให้เห็นภาพแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตในแต่ละบริบทที่แตกต่างกัน

2.ควรศึกษาเกี่ยวกับสภาวะความกังวลใจในเรื่องของการทำงาน อาชีพ รายได้ และต้องการสวัสดิการในรูปแบบของการเสริมสร้างศักยภาพในการทำงานของกลุ่มเปราะบางทางสังคม

3.ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อออกแบบและสร้างหลักสูตรอาชีพที่เหมาะสมแก่กลุ่มเปราะบางทางสังคมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

4.ศึกษาวิจัยเพื่อประเมินผลกิจกรรมและชุดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพกลุ่มเปราะบางทางสังคมตำบลพลายชุมพลอย่างเป็นรูปธรรมแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเปราะบางทางสังคม

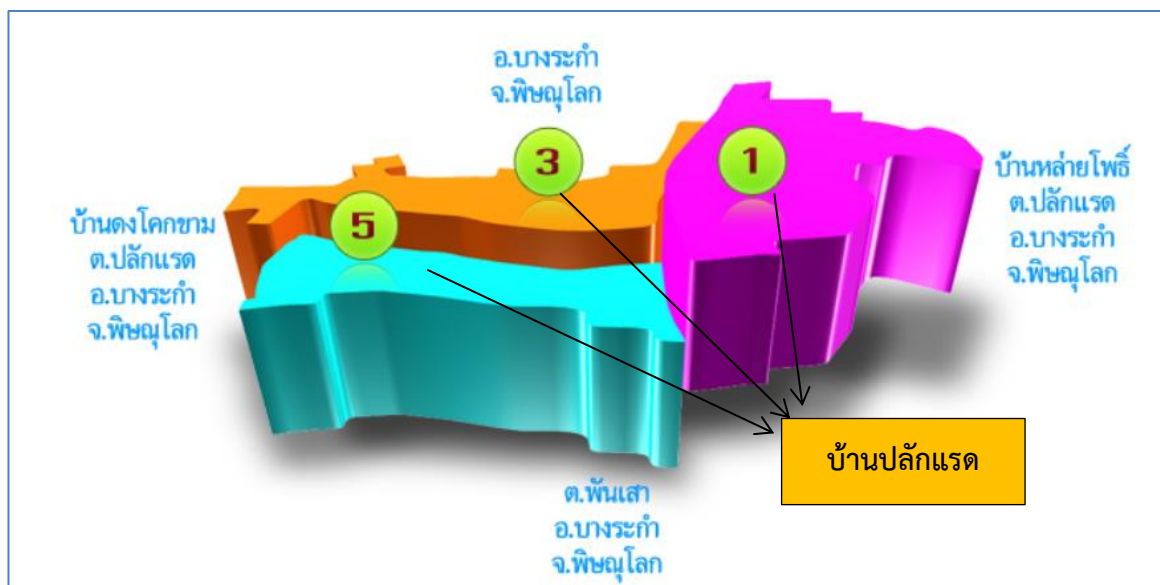
5.ศึกษาและวิจัยการถอดบทเรียนรูปแบบการจัดการดูแลกลุ่มเปราะบางทางสังคม (Care Management) ผ่านเครือข่ายการทำงานกับกลุ่มกลุ่มเปราะบางทางสังคมเฉพาะกลุ่ม

เอกสารอ้างอิง

ภาคผนวก

ข้อมูลบริบทชุมชน

ตำบลปลักแรดในอดีตเป็นป่าไม้ และมีหนองน้ำเป็นที่อยู่อาศัยของฝูงสัตว์นานชนิด และมีสัตว์ชนิดหนึ่งที่มาอาศัยอยู่บริเวณหนองน้ำ คือ แรด ซึ่งอาศัยแหล่งน้ำนี้เป็นประจำในการดำรงชีวิตทำให้แหล่งน้ำมีลักษณะเป็นปลัก คนในหมู่บ้านนี้เรียกว่า “ปลักแรด” และเป็นพื้นที่ที่มีภูมิประเทศที่เหมาะสมแก่การเกษตร และมีแหล่งน้ำธรรมชาติซึ่งเหมาะแก่การเป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งตำบลปลักแรดเป็นพื้นที่ชุมชนที่ปัจจุบันมีความเจริญเติบโตของชุมชนอย่างหนาแน่น สำหรับสภาพสังคมประชาชนในพื้นที่มีการดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย อยู่กันด้วยแบบเครือญาติ พี่พวอาศัยซึ่งกันและกัน โดยมีศาสนาเป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน สำหรับหน่วยงานในพื้นที่ที่เป็นทุนทางสถาบันที่สำคัญประกอบด้วย วัดปลักแรด โรงเรียนบ้านปลักแรด ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์สุขภาพชุมชนตำบลปลักแรด สถานพยาบาล ร้านขายยา อาสาสมัครชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล เป็นต้น จึงยกระดับเทศบาลตำบลในปัจจุบันซึ่งพื้นที่ของเทศบาลจะเรียกชื่อ **บ้านปลักแรด** และแบ่งเขตการปกครองเป็น 3 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่บ้าน หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 3

รูปภาพที่ 4.1 แสดงแผนที่แสดงที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

ประวัติผู้วิจัย

หัวหน้าชุดโครงการวิจัย

- ชื่อ-นามสกุล นายสุเทพ คำเมฆ
ชื่อ-นามสกุล Mr.Suthep Khammek
- ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ วิทยาลัยการจัดการและพัฒนา
ท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อดีสะดวก วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
โทรศัพท์มือถือ 083-9584135
E-mail: Suthep.khammek@gmail.com

4. ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จากสถาบัน	สาขาวิชา	ปีที่จบการศึกษา
ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.ม.)	มหาวิทยาลัยมหิดล	วิจัยประชากร และสังคม	2559
ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.)	มหาวิทยาลัยนเรศวร	การวิจัยสังคม	2555

5. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ

ชุมชนศึกษา/ผู้สูงอายุ/ระเบียบวิจัยและสถิติสำหรับทางสังคมศาสตร์/สวัสดิการชุมชน

6. ประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ปี (ระยะเวลา)	สถานะ	เรื่อง(แหล่งทุน)
2558	ผู้ช่วยนักวิจัย	การพัฒนาศักยภาพและขยายเครือข่ายองค์กรส่งเสริมสุขภาพและสร้างเสริม สมรรถภาพกลุ่มผู้สูงอายุระดับพื้นที่ (สสส.)
2559	นักวิจัย	ทุนทางสังคมกับการพัฒนาเป็นชุมชนพึ่งตนเองของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์
2560	หัวหน้าโครงการ	ทุนทางสังคมกับการพัฒนากลุ่มกองทุนสวัสดิการกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชนแบบ ยั่งยืน :กรณีศึกษากลุ่มกองทุนสวัสดิการกลุ่มผู้สูงอายุชุมชนเทศบาลตำบลนา เฉลียง อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
2561	หัวหน้าโครงการ	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการออมเพื่อวัยสูงอายุของประชากรวัย ทำงานในอำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก
2562	หัวหน้าโครงการ	การพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลุ่มผู้สูงอายุเชิงพื้นที่ในเทศบาลตำบลพลายชุม

		พล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
2562	หัวหน้าชุดโครงการ	การบูรณาการเครือข่ายสหวิชาชีพชุมชนเพื่อพัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน กรณีศึกษาเทศบาลตำบลพลายนวมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
2563	หัวหน้าชุดโครงการ	“ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”: การบูรณาการสหวิชาชีพชุมชนกับการประกอบสร้างรูปแบบสวัสดิการสังคมท้องถิ่นสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม กรณีศึกษาเทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำจังหวัดพิษณุโลก
2563	หัวหน้าโครงการ	ทุนทางสังคมกับการพัฒนาการดำเนินงานของสหวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพคนพิการเชิงพื้นที่เทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

7. ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่

บทความวิจัย : สุเทพ คำเมฆ (2557). ทุนทางสังคมกับการพัฒนาเป็นชุมชนพึ่งตนเองของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์. **วารสารประชากร**, 13(1), 1-15.

บทความวิจัย : สุเทพ คำเมฆ (2562). แนวทางการใช้ประโยชน์จากทุนทางสังคมกับการพัฒนาเป็นชุมชนพึ่งตนเองของกลุ่มกองทุนกลุ่มผู้สูงอายุเทศบาลตำบลนาเฉลียง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี**.

นักวิจัยชุดโครงการคนที่ 2

1. ชื่อ-นามสกุล อาจารย์พัฒนภาณุ ทูลธรรม
ชื่อ-นามสกุล Mr. Pattanaphanu Tooltham
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ วิทยาลัยการจัดการและพัฒนา
ท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อดีสะดวก วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
โทรศัพท์มือถือ 062-5932595
E-mail: Pattanaphanu.tooltham@yahoo.com

4. ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จากสถาบัน	สาขาวิชา	ปีที่จบการศึกษา
สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	สังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	2557
สส.บ. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	สังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	2553

5. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ

พัฒนาสังคม สหิทธิมนุษยชน

6. ประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ปี (ระยะเวลา)	สถานะ	เรื่อง(แหล่งทุน)
2560	หัวหน้าโครงการ	การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้สูงอายุในการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านเรื่องเล่า กรณีศึกษา ตำบลบ้านหนูน อำเภอสอง จังหวัดแพร่
2560	ผู้ร่วมวิจัยโครงการ	ทุนทางสังคมกับการพึ่งตนเองของกองทุนสวัสดิการกลุ่มผู้สูงอายุตำบลนาเฉลียง อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์
2560	ผู้ร่วมวิจัยโครงการ	สหวิชาชีพชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพกลุ่มผู้สูงอายุตำบลแม่ยาง
2560	หัวหน้าโครงการ	การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของกลุ่มเปราะบางทางสังคมในการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านเรื่องเล่า กรณีศึกษา ตำบลบ้านหนูน อำเภอสอง จังหวัดแพร่
2561	ผู้ร่วมวิจัยโครงการ	จิตกาแพ แลเล เขเรือ : การท่องเที่ยววิถีวัฒนธรรมชาวเลอ่าวทองคำ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

2563	หัวหน้าโครงการ	การบูรณาการสหวิชาชีพชุมชนกับการกำหนดสร้างแนวทางการคุ้มครองเด็ก เชิงพื้นที่ ตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
------	----------------	--

นักวิจัยชุดโครงการคนที่ 3

- ชื่อ-นามสกุล อาจารย์ปริญญา หวันเหลี่ยม
ชื่อ-นามสกุล Mr. Parinya Wanlem
- ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ วิทยาลัยการจัดการและพัฒนา
ท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
โทรศัพท์มือถือ 083-5908999
E-mail: pwanlem@gmail.com

4. ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จากสถาบัน	สาขาวิชา	ปีที่จบการศึกษา
สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	สังคมสงเคราะห์ ศาสตร์	2559
ศศ.บ. (สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา)	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	สังคมวิทยาและ มนุษยวิทยา	2554

5. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ

พัฒนาสังคม สหิทธิมนุษยชน

6. ประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ปี (ระยะเวลา)	สถานะ	เรื่อง(แหล่งทุน)
2560	หัวหน้าโครงการ	การมีส่วนร่วมในการพัฒนารูปแบบการดูแลกลุ่มผู้สูงอายุระยะยาวของสห วิชาชีพในชุมชนตำบลบ้านหนูน อำเภอสอง จังหวัดแพร่
2561	หัวหน้าโครงการ	จิบกาแฟ แลเล เขเรื้อ : การท่องเที่ยววิถีวัฒนธรรมชาวเลอ่าวทองคำ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

นักวิจัยโครงการคนที่ 4

1. ชื่อ-นามสกุล อาจารย์กฤติมา อินทะกุล
ชื่อ-นามสกุล Miss Krittima Intagoon
2. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำสาขารัฐศาสตร์ วิทยาลัยการจัดการและพัฒนา
ท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
3. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
โทรศัพท์มือถือ 063-5546593
E-mail: mai.krittima@gmail.com

4. ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จากสถาบัน	สาขาวิชา	ปีที่จบการศึกษา
ร.ม. (การปกครอง)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	รัฐศาสตร์	2557
ร.บ. (รัฐศาสตร์)	มหาวิทยาลัยนเรศวร	รัฐศาสตร์	2551

5. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ

Political Development, Political Economy, Civil Politics

6. ประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ปี (ระยะเวลา)	สถานะ	เรื่อง(แหล่งทุน)
2563	หัวหน้าโครงการ	การยกระดับคุณภาพของชุมชนเพื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
2561	หัวหน้าโครงการ	การศึกษาศักยภาพของชุมชนเพื่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อำเภอ วังทอง จังหวัดพิษณุโลก
2561	หัวหน้าโครงการ	การเปลี่ยนแปลงและธำรงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง ชุมชนบ้านเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์
2560	หัวหน้าโครงการ	การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการแก้มลิงบึงระมาณ อำเภอ บางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

7. ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่

กฤติมา อินทะกุล. (2558). มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ : ภายใต้อำนาจของรัฐเสรีนิยมใหม่. กรุงเทพฯ : รัฐสภาสาร. ปีที่ 63 ฉบับที่ 5, หน้า 30-54.

อ้างอิง: อรุณี กายานนท์, กฤติมา อินทะกุล, จุฑาธิป ประดิพัทธ์นฤมล และสุदारัตน์ รัตนพงษ์. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของตำบลนาชุม อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์. วารสารวิชาการรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 3(1). กรกฎาคม – ธันวาคม 2561.

แบบสรุปโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์

1. ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง”: การบูรณาการสหวิชาชีพชุมชนกับการประกอบสร้างรูปแบบสวัสดิการสังคมท้องถิ่นสำหรับกลุ่มเปราะบางทางสังคม กรณีศึกษา เทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำจังหวัดพิษณุโลก

(ภาษาอังกฤษ) “No One Left Behind” : The Integration of Multi-disciplinary with the Construction of Local Welfare Model for Vulnerable Groups : The Case of PlakRaet Municipal district, Bang Rakam District, Phitsanulok Province

2. ชื่อหัวหน้าโครงการ (นาย/นาง/นางสาว) อาจารย์สุเทพ คำเมฆ

(Mr./Mrs./Ms.) Mr.Suthep Khammek

ตำแหน่ง หัวหน้าชุดโครงการวิจัย และหัวหน้าโครงการวิจัยย่อยที่ 1

หน่วยงาน วิทยาลัยการจัดการและพัฒนา ท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สถานที่ติดต่อ วิทยาลัยการจัดการและพัฒนา ท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

โทรศัพท์ 083-9584135 E-mail Suthep.khammek@gmail.com

- ผู้ร่วมโครงการคนที่ 2 (นาย/นาง/นางสาว) อาจารย์ปริญญา หวันเหลี่ยม

(Mr./Mrs./Ms.) Miss Parinya Wanlem

ตำแหน่ง หัวหน้าโครงการวิจัยย่อยที่ 2

หน่วยงาน วิทยาลัยการจัดการและพัฒนา ท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สถานที่ติดต่อ วิทยาลัยการจัดการและพัฒนา ท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

โทรศัพท์ 083-5908999 E-mail pwanlem@gmail.com

- ผู้ร่วมโครงการคนที่ 3 (นาย/นาง/นางสาว) อาจารย์พัฒนภาณุ ทูลธรรม

(Mr./Mrs./Ms.) Miss Mr. Pattanaphanu Tooltham

ตำแหน่ง หัวหน้าโครงการวิจัยย่อยที่ 3

หน่วยงาน วิทยาลัยการจัดการและพัฒนา ท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สถานที่ติดต่อ วิทยาลัยการจัดการและพัฒนา ท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

โทรศัพท์ 062-5932595 E-mail Pattanaphanu.tooltham@yahoo.com

- ผู้ร่วมโครงการคนที่ 4 (นาย/นาง/นางสาว) อาจารย์กฤติมา อินทะกุล

(Mr./Mrs./Ms.) Miss Mr.Kittima Intagoon

ตำแหน่ง หัวหน้าโครงการวิจัยย่อยที่ 4

หน่วยงาน วิทยาลัยการจัดการและพัฒนา ท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

สถานที่ติดต่อ วิทยาลัยการจัดการและพัฒนา ท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

โทรศัพท์ 063-5546593 E-mail: mai.krittima@gmail.com

3. ระยะเวลา โครงการ 1 ปี ตั้งแต่เดือน มีนาคม 2563 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ 2564

4. บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ประกอบทางสังคมระดับท้องถิ่นในการประกอบสร้างสหวิชาชีพ ประเด็นการคุ้มครองกลุ่มเปราะบางทางสังคมในระดับท้องถิ่นตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัด พิษณุโลก และข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาชุมชนอื่นๆในสร้างเครือข่ายสหวิชาชีพในการดูแล และพัฒนาศักยภาพกลุ่มเปราะบางทางสังคม โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เน้น การวิจัยแบบมีส่วนร่วมกลุ่มเป้าหมายและหน่วยงานในชุมชน มีพื้นที่ศึกษาเทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอ บางระกำ จังหวัดพิษณุโลก เป็นกรณีศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ สหวิชาชีพใน ชุมชน ผู้นำชุมชน และหัวหน้าหน่วยงานในพื้นที่ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาเพื่อจัดการความรู้และถอด บทเรียนของข้อมูลระดับพื้นที่

ผลการศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนาการบูรณาการสหวิชาชีพชุมชนกับการส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางทางสังคมในเชิงพื้นที่ มีกระบวนการขับเคลื่อนการทำงานภายใต้ “เครือข่าย สหวิชาชีพชุมชนในระดับตำบล” โดยใช้ “ทุนทางสังคม” เป็นฐานแบบองค์รวม ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการทัศน์ ใหม่ในการพัฒนาการดำเนินงานของสหวิชาชีพในระดับพื้นที่ในการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคมท้องถิ่น และช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางทางสังคม เพราะกลุ่มเปราะบางทางสังคมเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องให้ ความสำคัญในการพัฒนาทั้งในระดับบุคคล ระดับครอบครัว และระดับชุมชน เพื่อยกระดับยกระดับและ เสริมสร้างพลังทางสังคมในระดับพื้นที่ให้กลุ่มเปราะบางทางสังคมซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญและลบล้างคำ ว่ากลุ่มเปราะบางทางสังคมเป็นภาระของหน่วยงานต่อไป

Abstract

The objectives of this study were to establish a multidisciplinary approach to protect socially vulnerable groups at the local level, Plakrad Sub-district, Bang Rakam District, Phitsanulok Province. and suggestions and guidelines for the development of other communities In creating a multidisciplinary network in the care and development of socially vulnerable groups. Using qualitative research method. The study area was a multi-disciplinary group of PlakRaet Sub-district, Bang Rakram District Phitsanulok Province As a case study. Data collection by Focus groups discussion, In-depth Interview and Non-

participation observations. The sample used in the study included leaders and members of multi-disciplinary groups, communities, community leaders, and other relevant external agencies and using content analysis.

The results of the study showed that the development of a multidisciplinary community integration with the promotion and development of Quality of life in socially vulnerable groups There is a process that drives the work under "Community multidisciplinary network at the district level" using "social capital" as a holistic base This is a new paradigm for developing a multidisciplinary operating system at the local level to develop local social welfare systems and help all socially vulnerable groups. Because of the socially vulnerable group is a human resource that must focus on development both at the Individual level, Family level, and Community level to leverage, enhance and empower socially vulnerable groups as an important resource and to refute the term socially vulnerable groups as a burden of the agency.

5. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบทางสังคมระดับท้องถิ่นในการประกอบสร้างสหวิชาชีพประเด็นการคุ้มครองกลุ่มเปราะบางทางสังคมในระดับท้องถิ่นตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบูรณาการนโยบายสวัสดิการสังคมของสหวิชาชีพในท้องถิ่นตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
3. เพื่อบูรณาการทุนทางสังคมในการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมศักยภาพกลุ่มเปราะบางโดยสหวิชาชีพชุมชนของตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
4. ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาชุมชนอื่นๆในสร้างเครือข่ายสหวิชาชีพในการดูแลและพัฒนาศักยภาพกลุ่มเปราะบางทางสังคมในชุมชน

6. เป้าหมายของโครงการ

การร่วมกันแสวงหาทุนทางสังคมเดิมของพื้นที่เพื่อบูรณาการนโยบายสวัสดิการสังคมให้สอดคล้องกับการปฏิบัติ โดยมุ่งแสวงหาความรู้จากนโยบายจนถึงระดับท้องถิ่นซึ่งครอบคลุมถึงวิธีการทำงาน อุปสรรคในการปฏิบัติงาน และแนวทางในการเสริมสร้างการทำงานของสหวิชาชีพชุมชนกับการพัฒนาศักยภาพ การพิทักษ์สิทธิ์

และพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มกลุ่มเปราะบางทางสังคม (กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มเด็ก และกลุ่มแรงงานนอกระบบ) เชิงพื้นที่

7. งบประมาณ

รายละเอียดงบประมาณ	งบประมาณที่ได้รับ (บาท)	งบประมาณที่ใช้จ่าย (บาท)	ยอดคงเหลือ (บาท)
1. งบบุคลากร	-	-	-
2. งบดำเนินงาน	-	-	-
2.1 ค่าตอบแทน	400,000	400,000	-
2.2 ค่าใช้สอย	150,000	150,000	-
2.3 ค่าวัสดุ	50,000	50,000	-
3. งบลงทุน (ครุภัณฑ์ ถ้ามี)	-	-	-
รวม	600,000	600,000	-

กรณีมีเงินทุนวิจัยคงเหลือให้หัวหน้าโครงการนำเงินคงเหลือพร้อมดอกผล (ถ้ามี) และสมุดบัญชีเงินฝาก (ต้นฉบับ) ส่งหน่วยงานภายใน 30 วัน นับแต่วันสิ้นสุดโครงการ เพื่อให้หน่วยงานตรวจสอบและทำรายงานเสนอมหาวิทยาลัยต่อไป

8. ผลงานที่ได้รับจากโครงการนี้

ให้ผู้วิจัยรายงานผลงานวิจัยตามหัวข้อในตารางรายละเอียดผลงาน ซึ่งประกอบด้วย รูปแบบผลงานวิจัย การผลิตนักศึกษา การจดสิทธิบัตร และการเสนอผลงานวิจัย

ผลงาน	รายละเอียด
1. รูปแบบผลงานวิจัย ได้แก่ ต้นแบบผลิตภัณฑ์/กระบวนการใหม่/เทคโนโลยีใหม่/องค์ความรู้	
☐ ยังไม่ได้รูปแบบผลงานวิจัยที่ชัดเจน	
☐ ได้รูปแบบผลงานวิจัย ดังนี้ (ระบุรายละเอียดโดยย่อของแต่ละรูปแบบ)	
☐ ต้นแบบผลิตภัณฑ์	1.1 เชิงพาณิชย์ (ระบุชื่อบริษัท/องค์กร/สถาบัน และกิจกรรมโดยย่อในการนำเอาผลงานวิจัยไปใช้) ☐ ก. ดำเนินการแล้ว..... ☐ ข. อยู่ระหว่างดำเนินการ
☐ กระบวนการใหม่	☐ ค. ยังไม่มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ☐ มีแผนที่จะดำเนินการ ในวัน/เดือน/ปี.....

ผลงาน	รายละเอียด
<p>☐ เทคโนโลยีใหม่</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>☒ องค์ความรู้</p> <p>ได้ชุดความรู้เกี่ยวกับรูปแบบการปฏิบัติงานทำงานกับกลุ่มเปราะบางทางสังคมของสหวิชาชีพชุมชน</p>	<p>หากต้องการให้มหาวิทยาลัยประสานงานกับภาคเอกชน กรุณาแจ้งให้ทราบด้วย</p> <p>☐ อื่น ๆ ระบุ.....</p> <p>1.2 เชิงสาธารณะประโยชน์ (ระบุว่าเป็นกรณีที่ 1 และ/หรือกรณีที่ 2)</p> <p>1.2.1 <u>กรณีที่ 1</u> เป็นการนำผลงานวิจัยถ่ายทอดให้กับหน่วยงานภาครัฐ/ภาคเอกชน/ชุมชน/กลุ่มบุคคลโดยไม่หวังผลกำไร (ให้ระบุชื่อหน่วยงาน/ชุมชน/กลุ่มบุคคลที่รับผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์และกิจกรรมโดยย่อในการนำผลงานวิจัยไปใช้)</p> <p>1.2.2 <u>กรณีที่ 2</u> เป็นการเผยแพร่ผลงานวิจัยโดยการจัดประชุม/สัมมนา/ฝึกอบรม (ให้ระบุชื่อหัวข้อที่จัด วัน/เดือน/ปีที่จัด และสถานที่จัด)</p> <p>☐ ก. ดำเนินการแล้ว เป็นการนำผลงานวิจัยถ่ายทอดให้กับหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่</p> <p>☐ ข. อยู่ระหว่างดำเนินการ</p> <p>.....</p> <p>☒ ค. ยังไม่มีการนำเสนอผลงานวิจัยไปใช้เชิงสาธารณะประโยชน์</p> <p>☐ มีแผนที่จะดำเนินการ ในวัน/เดือน/ปีในช่วงของเมษายน ปี 2564 (แต่เนื่องจากมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิดทำให้ยังไม่สามารถจัดการถ่ายทอดให้กับหน่วยงาน)</p> <p>หากต้องการให้มหาวิทยาลัยประสานงานกับภาคเอกชน กรุณาแจ้งให้ทราบด้วย</p> <p>☐ อื่น ๆ ระบุ.....</p> <p>หมายเหตุ ถ้ารูปแบบผลงานวิจัยมีมากกว่า 1 รูปแบบให้ระบุการนำไปใช้ประโยชน์ในแต่ละรูปแบบ เช่น โครงการ ก. มี 2 รูปแบบคือ 1) ต้นแบบผลิตภัณฑ์ ให้ระบุการนำไปใช้ประโยชน์ทั้ง 2 ประเภท และ 2) เทคโนโลยีใหม่ ให้ระบุการนำไปใช้ประโยชน์ทั้ง 2 ประเภท ด้วย</p>
2. สิทธิบัตร	
<p>☐ 2.1 จดสิทธิบัตรแล้ว</p>	<p>ระบุรูปแบบผลงานวิจัยที่นำไปจด วัน/เดือน/ปีที่ยื่นจด หมายเลขสิทธิบัตร ประเทศที่ยื่นจดสิทธิบัตร</p>

ผลงาน	รายละเอียด	
☐ 2.2 กำลังดำเนินการยื่นขอจดสิทธิบัตร	ระบุรูปแบบผลงานวิจัยที่นำไปจด วัน/เดือน/ปีที่ยื่นจด หมายเลขสิทธิบัตร ประเทศที่ยื่นจดสิทธิบัตร	
☐ 2.3 อยู่ในระหว่างเตรียมคำขอจดสิทธิบัตร	ระบุรูปแบบผลงานวิจัยที่นำไปยื่นจด	
☐ 2.4 ยังไม่จดสิทธิบัตร	☐ ก. ต้องการคำปรึกษาจากเจ้าหน้าที่ด้านจดสิทธิบัตรของมหาวิทยาลัย ☐ อื่น ๆ ระบุ.....	
3. การเสนอผลงานวิจัย		
☐ 3.1 ยังไม่มีการนำเสนอผลงานวิจัย		
☐ 3.2 มีการนำเสนอผลงานวิจัยแล้วในรูปแบบ ดังนี้		
3.2.1 บทความทางวิชาการ		
☒ 3.2.1.1 วารสาร (Journal)	สถานภาพ	
	☒ ก. ระดับชาติ (سوبทความวิจัย เรื่อง “ทุนทางสังคมกับการพัฒนาการดำเนินงานของสหวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพคนพิการเชิงพื้นที่เทศบาลตำบลปลักแรด อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก” ในวารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น ปีที่ 7 ฉบับที่ 12 ประจำเดือนธันวาคม พ.ศ. 2564 ☒ ก. ระดับชาติ จำนวน 3 บทความ ได้แก่ ปริญา หวันเหลี่ยม , พัฒนภานุ ทูลธรรม, กฤติมา อินทะกุล)	☐ อยู่ระหว่างการเรียบเรียง/เขียน (In preparation) ☐ ยื่นเอกสารแล้ว อยู่ระหว่างการพิจารณา (Submitted) ☒ ได้รับการตอบรับแล้ว อยู่ระหว่างการจัดพิมพ์ (Accepted, In press) ☐ ได้รับการจัดพิมพ์แล้ว (Published)
	☐ ข. ระดับนานาชาติ (ระบุชื่อผู้วิจัยและ/หรือผู้ร่วมวิจัย ปีที่	☐ อยู่ระหว่างการเรียบเรียง/เขียน (In preparation)

ผลงาน	รายละเอียด	
	ตีพิมพ์ ชื่อบทความ ชื่อวารสาร ฉบับที่ และเลขหน้าที่พิมพ์)	☐ ยื่นเอกสารแล้ว อยู่ระหว่างการพิจารณา (Submitted) ☐ ได้รับการตอบรับแล้ว อยู่ระหว่างการจัดพิมพ์ (Accepted, In press) ☐ ได้รับการจัดพิมพ์แล้ว (Published)
☐ 3.2.1.2 หนังสือ/คู่มือ/ตำรา	☐ ก. ภาษาไทย (ระบุชื่อผู้เขียน ชื่อหนังสือ ชื่อเรื่อง ชื่อสำนักพิมพ์ และวัน/เดือน/ปีที่พิมพ์)	☐ อยู่ระหว่างการเรียบเรียง/เขียน (In preparation) ☐ ได้รับการจัดพิมพ์แล้ว (Published)
	☐ ข. ภาษาอังกฤษ (ระบุชื่อผู้เขียน ชื่อหนังสือ ชื่อเรื่อง ชื่อสำนักพิมพ์ และวัน/เดือน/ปีที่พิมพ์)	☐ อยู่ระหว่างการเรียบเรียง/เขียน (In preparation) ☐ ได้รับการจัดพิมพ์แล้ว (Published)
☐ 3.2.1.3 เอกสารประกอบการประชุม	☐ ก. ระดับชาติ (ระบุชื่อผู้วิจัย และ/หรือผู้ร่วมวิจัย ชื่อผลงานที่เสนอ ชื่อการประชุม วัน/เดือน/ปีที่จัด และสถานที่ ☐ Proceeding ☐ Book of Abstracts	
	☐ ข. ระดับนานาชาติ (ระบุชื่อผู้วิจัย และ/หรือผู้ร่วมวิจัย ชื่อผลงานที่เสนอ ชื่อการประชุม วัน/เดือน/ปีที่จัด และสถานที่ ☐ Proceeding ☐ Book of Abstracts	
3.3 การประชุมวิชาการ	☐ ก. ระดับชาติ (ระบุชื่อผู้วิจัย และ/หรือผู้ร่วมวิจัย ชื่อผลงานที่เสนอ ชื่อการประชุม วัน/เดือน/ปีที่จัด และสถานที่จัด) ☐ บรรยาย ☐ โปสเตอร์	
	☐ ข. ระดับนานาชาติ (ระบุชื่อผู้วิจัย และ/หรือผู้ร่วมวิจัย ชื่อผลงานที่เสนอ ชื่อการประชุม วัน/เดือน/ปีที่จัด และสถานที่จัด เมือง ประเทศ) 1. การประชุมในประเทศ ☐ บรรยาย ☐ โปสเตอร์ 2. การประชุมในต่างประเทศ	

ผลงาน	รายละเอียด
	☐ บรรยาย ☐ โปสเตอร์
4. รางวัล/เกียรติบัตรที่ได้รับจากผลงานวิจัยนี้	
☐ ยังไม่เคยได้รับรางวัล/เกียรติบัตร	
☐ ได้รับรางวัล/เกียรติบัตร ดังนี้	
☐ ในประเทศ	(ระบุชื่อรางวัล/เกียรติบัตรที่ได้รับ ผลงานที่ทำให้ได้รับรางวัล หน่วยงานที่มอบรางวัล และวัน/เดือน/ปีที่ได้รับ)
☐ ต่างประเทศ	(ระบุชื่อรางวัล/เกียรติบัตรที่ได้รับ ผลงานที่ทำให้ได้รับรางวัล หน่วยงานที่มอบรางวัล ประเทศ และวัน/เดือน/ปีที่ได้รับ)